

MALWINA RYSAK

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

DOMINIKANIE W SIECI FENOMEN KAZNODZIEJSTWA INTERNETOWEGO

Słowa kluczowe: Adam Szustak, dominikanie, ewangelizacja, kaznodziejstwo internetowe, komunikowanie religijne

1. Wprowadzenie. 2. Kaznodziejstwo jako charyzmat zakonu dominikanów. Kaznodziejstwo internetowe 3. Działalność Zakonu Braci Kaznodziejów w Internecie. 4. Wnioski i ich interpretacja

1. WPROWADZENIE

XXI w. jest czasem narodzin większości platform internetowych oraz mediów społecznościowych. W 2004 r. powstał najpopularniejszy kanał social media – Facebook, rok później powstał YouTube – portal internetowy bazujący na materiałach wideo. W 2006 r. pojawił się Twitter, natomiast w 2010 r. internauci zaczęli korzystać z Pinteresta i Instagrama¹. Media internetowe nie służą już tylko do kontaktowania się. Potencjał social mediów zauważyli sprzedawcy i biznesmeni, którzy postanowili wykorzystać te narzędzia do promocji produktu, marki czy firmy. Na Instagramie można wyróżnić konta prywatne, ale i firmowe, na których nie znajdziemy osobistych postów, ale informacje sprzedażowe oraz materiały promocyjne. Media społecznościowe stały się nieodłącznym i naturalnym elementem naszego życia. Jak donosi portal socialpress.pl – z social media w Polsce korzysta 47% użytkowników z naszego kraju, a średnia światowa to 45%².

Wpływ oraz rozwój mediów elektronicznych postanowili wykorzystać do ewangelizacji również duchowni Kościoła katolickiego. Papieże ostatnich dekad: Paweł VI, Jan Paweł II, Benedykt XVI, wskazywali na doniosłe znaczenie social

¹ P. Wańczyk, *Historia mediów społecznościowych. 4 korzyści z rozwoju social media*, <https://brand24.pl/blog/40-lat-minelo-jak-jeden-dzien-czyli-krotka-historia-mediow-spolesnosciowych/#Historiamediospolesnosciowychwpigułce> (dostęp: 22.11.2019).

² M. Kuchta-Nykiel, *Ilu użytkowników korzysta z sieci i social media w 2019 roku?*, <https://socialpress.pl/2019/02/ilu-uzytownikow-korzysta-z-sieci-i-social-media-w-2019-roku> (dostęp: 22.11.2019).

mediów w dziele głoszenia światu Dobrej Nowiny. Na przykład Paweł VI w Adhortacji *Evangelii nuntiandi* napisał:

W naszych czasach, które charakteryzują się używaniem środków społecznego przekazu, zwanych mass-media, przy pierwszym zapoznawaniu z wiarą, w nauczaniu katechetycznym, czy w dalszym pogłębianiu wiary, nie może braknąć ich pomocy. [...] Środki te, wprzęgnięte w służbę Ewangelii, niezmiernie poszerzają zakres słuchania Słowa Bożego i zanoszą orędzie zbawienia do milionów ludzi. Kościół byłby winny przed swoim Panem, gdyby nie używał tych potężnych pomocy, które ludzki umysł coraz bardziej usprawnia i doskonali. Za ich pośrednictwem głosi orędzie, jakie mu zostało powierzone, „na dachach”; w nich znajduje nowe i skuteczne formy świętego oddziaływania, współczesną ambonę; poprzez nie może przemawiać do rzesz³.

Z kolei Jan Paweł II w wydanym w 2002 r. Orędziu *Internet: nowe forum głoszenia Ewangelii* na 36. Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu, oświadczył:

Nowy świat cyberprzestrzeni pobudza Kościół do uczestnictwa w tej wspaniałej przygodzie, jaką jest wykorzystanie potencjału nowych technologii w dziele głoszenia Dobrej Nowiny. To w tym wyraża się na progu nowego tysiąclecia istota Chrystusowego polecenia: «Wypłyn na głębie — *Duc in altum!*» (Łk 5, 4)⁴.

Takie samo stanowisko w sprawie wykorzystywania Internetu w ewangelizacji utrzymywał Benedykt XVI, który to z kolei nawiązywał do słów św. Pawła „Bia- da mi [...], gdybym nie głosił Ewangelii” (1 Kor 9, 16). Mimo swojego tradycyjnego podejścia stanął naprzeciw nowościom technologicznym i w 2012 r. opublikował swój pierwszy wpis na Twitterze pod nickiem @Pontifex. Jednak to obecny papież Franciszek staje przed ogromnym wyzwaniem, jakie tworzy dynamiczny rozwój mediów, technologii i Internetu. Ale jak to określił o. Federico Lombardi, były dyrektor Biura Prasowego Stolicy Apostolskiej: „Pontyfikat Franciszka to raj dla nowych mediów”⁵.

Dla katolików świeckich i duchownych Internet stał się również możliwością dzielenia się Słowem Bożym, refleksją oraz świadectwem, a także informacjami religijno-społecznymi. Przełomowe było powstanie Katolickiej Agencji Informacyjnej (październik 1996 r.), kolejno zaczęły powstawać diecezjalne strony internetowe, internetowe wydania gazet np. „W drodze”⁶. W 2009 r. powstał pierwszy katolicki internetowy serwis informacyjno-społeczny DEON.pl, a dwa lata później powstała blogosfera DEON.pl. Coraz więcej osób zaczyna pisać blogi o tematyce religijnej i nagrywać materiały wideo (wideoblogi), które zamieszczane są m.in. na YouTube. Patrząc na aktualny stan polskiego „katointernetu”, zauważamy, że wśród najbardziej znanych ewangelizatorów jest dominikanin o. Adam Szustak i jego kanał „Langusta na palmie”, który słynie z dużej liczby wygłoszonych konferencji, reko-lekcji i stale nowych akcji kaznodziejskich.

³ Paweł VI, Adhortacja *Evangelii nuntiandi*, 1975, nr 45.

⁴ Jan Paweł II, *Orędzie na XXXVI Światowy Dzień Środków Społecznego Przekazu*, 2002, nr 2.

⁵ Ekai.pl, *Pontyfikat Franciszka to raj dla nowych mediów*, <https://ekai.pl/pontyfikat-papieza-franciszka-to-raj-dla-nowych-mediow/> (dostęp: 22.11.2019).

⁶ J. Kloch, *Zastosowanie najnowszych technologii Web 2.0*, w: *Media w Kościele i Kościół w mediach. Edukacja medialna, dziennikarska i w zakresie public relations oraz zastosowania Web 2.0 w Kościele w Polsce*, red. M. Przybysz, J. Kloch, Katowice 2012, 57–58.

W artykule dokonano próby określenia, na czym polega fenomen internetowego kaznodziejstwa, powołując się na zakon dominikanów, którzy znani są z bardzo aktywnej działalności w Internecie. Autor przeanalizował ich kaznodziejskie projekty oraz sposób wykorzystania swojego charyzmatu „łaski głoszenia Słowa”⁷ w Internecie. Zasadniczą metodą przeprowadzonych badań była analiza zawartości, a metodą uzupełniającą – ankieta internetowa, która pozwoliła doprecyzować analizę treści, a także dokładniej określić, jaki jest odbiór internautów co do działań tego zakonu w Sieci.

W pierwszej części artykułu zaprezentowano historię Zakonu św. Dominika, zwracając szczególną uwagę na aspekt kaznodziejstwa, fenomen kaznodziejstwa internetowego oraz możliwości Internetu w odniesieniu do głoszenia Dobrej Nowiny. Druga część artykułu poświęcona jest badaniom działalności dominikanów w Sieci oraz odbioru wśród internautów. Dokonano analizy kanału na YouTube o. Adama Szustaka – „Langusta na palmie” oraz portalu dominikanie.pl pod względem wizualnym, dostosowania do grupy odbiorców, funkcjonalności witryny, zaangażowania obserwatorów oraz jakości. Zaprezentowano również wyniki ankiety przeprowadzonej w gronie osób znających specyfikę internetowych inicjatyw dominikanów. W części trzeciej artykułu wskazano wnioski wraz z ich interpretacją.

2. KAZNODZIEJSTWO JAKO CHARYZMAT ZAKONU DOMINIKANÓW KAZNODZIEJSTWO INTERNETOWE

Każdy zakon ma swoją misję i cechy wyróżniające go na tle pozostałych zgromadzeń. Kapucyni znani są z pomocy ubogim oraz misji, paulini szczególnie stawiają na pokutę i kontemplację, natomiast dominikanie słyną z kaznodziejstwa. W teologii chrześcijańskiej ten szczególny dar otrzymywany przez człowieka od Ducha Świętego, nazywany jest charyzmatem⁸. Ojciec Guy Bedouelle w swojej książce *Dominik, czyli łaska Słowa* napisał: „[...] «łaskę głoszenia Słowa» należy rozumieć przede wszystkim jako charyzmat, nadprzyrodzone powołanie tego, kto jest pewien, że Duch Święty może przemawiać w nim i przez niego. «Gratia praedicationis» czyni z dominikańskiego przepowiadania prawdziwą «służbę w Duchu Świętym, charyzmatyczne głoszenie Słowa Bożego»”⁹.

W historii początków zakonu istotną rolę odegrał proroczy sen matki św. Dominika jeszcze przed jego narodzinami, że nosi pod sercem szczenię trzymające w pysku pochodnię. Widziała jak wychodzi ono z jej łona i zapala cały świat. „Miała to być zapowiedź tego, iż pocznie ona słynnego kaznodzieję, który przez głoszenie świętej nauki pobudzi uśpione grzechami umysły do czuwania i cały świat podpali ogniem, który Jezus przyszedł rzucić na ziemię”, opisywał bł. Jordan

⁷ G. Bedouelle OP, *Dominik, czyli łaska Słowa*, Poznań 2011, 163.

⁸ <https://sjp.pwn.pl/sjp/charyzmat;2553308.html> (dostęp: 4.12.2019).

⁹ G. Bedouelle OP, dz.cyt., 163.

z Saksonii”¹⁰. Ojciec Jacek Salij OP skomentował, że właśnie taki jest ideał dominikański, by „zapalać Słowem Bożym cały świat”¹¹. Zakon św. Dominika jest nazywany Zakonem Braci Kaznodziejów lub „zakonem głosicieli słowa Bożego” (*Ordo Praedicatorum*)¹², właśnie dlatego że ich główną misją jest głoszenie Ewangelii. Jednak charyzmat dominikański złożony jest z trzech idei Założyciela: kaznodziejstwa, liturgii w klasztorze (życie wspólne) oraz studium (szukanie prawdy). W *Konstytucjach* zakonnych zaznaczają, że „wśród elementów stanowiących życie dominikańskie najważniejsze to życie wspólne, odprawianie liturgii oraz modlitwa prywatna, wypełnianie ślubów, nieustanne zagłębianie prawdy i posługa apostołska”¹³, co oznaczałoby, że aby dobrze spełniać posługę kaznodziejską, najpierw trzeba skupić się na kontemplacji oraz studium. Dopiero wtedy w pełni realizuje się dewizę *contemplata aliis tradere* – nauczać innych tego, w czym jest się samemu zakorzenionym poprzez kontemplację¹⁴. Ojciec W.A. Hinnebusch, opisując posługę kaznodziejską dominikanów, zauważa, że to właśnie brak dobrych kaznodziejów i kazań w tamtych czasach doprowadziły do powstania zakonu i to właśnie kaznodziejstwo jest jego pierwszym i głównym celem, poza tym „nazwa «Zakon Kaznodziejski» streszcza w sobie jego istotę i funkcję, a zarazem stanowi dlań wyzwanie”¹⁵.

Ten charyzmat jest darem, który zakonnicy wyprasali w modlitwach. „Daj mi łaskę bycia kaznodzieją”, powtarzali w modlitwie z XIII w. do Najświętszej Maryi Panny. Na początku pod hasłem „Głosić wszystkim, wszędzie i na wszystkie sposoby” rozpoczęto kaznodziejstwo wędrowne, które obecne jest do dnia dzisiejszego. Jednak to hasło podkreśla, że ewangelizacja nie powinna zamykać się jedynie na kazaniach czy homiliach. Nie powinna być dostępna jedynie w kościołach, ale wychodzić naprzeciw ludziom i wykorzystywać wszelkie możliwości komunikacji. Przykładem jest św. Tomasz z Akwinu, który nie jest znany jako mówca, ale jako wybitny teolog, filozof i twórca dzieł pisanych. Ojciec Hinnebusch przedstawia o. Wilhelma Perraulta jako wzór dominikańskiego kaznodziejstwa, świadectwo żywotności idei św. Dominika – „W zgodzie ze swoją profesją zakonną głosił Ewangelię słowem, piórem i przykładem. Nawet umierając, nie przestawał głosić Słowa Bożego”¹⁶. Głosił kazania i niestrudzenie spowiadał, publikował swoje kazania i dzieła m.in. *Suma cnót i wad*¹⁷. Kolejną postacią, która zapisała się w historii Zakonu Kaznodziejów, jest o. Stefan Bourbon, który przez 40 lat głosił kazania na terenach Francji. Znany jest z publikacji swoich homilii, w których można odnaleźć liczne przykłady i osobiste doświadczenia. To właśnie one nadawały kolorytu i urozmaicały jego słowa oraz sprawiały, że jego kazania miały „to coś”¹⁸.

¹⁰ bł. Jordan z Saksonii, *Książeczka o początkach Zakonu Kaznodziejów*, Warszawa 2008, 18.

¹¹ J. Salij OP, *Duchowość dominikańska*, w: *Dominikanie. Szkice z dziejów zakonu*, Poznań 1986, 29.

¹² Tamże, 5.

¹³ *Liber Constitutionum et Ordinationum Ordinis Fratrum Praedicatorum* (LCO), 1969, nr 99 § 3.

¹⁴ J. Salij OP, dz.cyt., 15.

¹⁵ W.A. Hinnebusch OP, *Dominikanie – krótki zarys dziejów*, w: *Dominikanie. Szkice z dziejów zakonu*, Poznań 1986, 118.

¹⁶ Tamże, 119.

¹⁷ Tamże.

¹⁸ Tamże, 120–121.

To nie jedynie przykłady zakonników oddających prawdziwość i wielkość dominikańskiego charyzmatu. Takich jak Perrault lub Bourbon było i jest zdecydowanie więcej. Biorąc pod uwagę działalność kaznodziejską dominikanów w czasach współczesnych, możemy stwierdzić, że wraz z rozwojem świata, środków komunikacji i przekazu oraz technologii wykształciło się mnóstwo nowych form i metod przekazywania Słowa Bożego. W XX i XXI w. powstaje wiele inicjatyw i akcji mających na celu realizowanie trzech idei św. Dominika. Pojawiają się: Fundacja Dominikański Ośrodek Liturgiczny, Kolegium Filozoficzno-Teologiczne, Instytut Tomistyczny, Dominikański Ośrodek Informacji o nowych ruchach religijnych i sektach, Dominikański Ośrodek Kaznodziejski, Szkoła Śpiewu Liturgicznego i Liturgiczne Studium Wokalne, Dominikańska Szkoła Wiary. W Krakowie powstał również Dominikański Instytut Historyczny oraz specjalistyczna biblioteka, a w Korbielowie dom rekolekcyjny. Prężnie również działa formacja we wspólnotach akademickich – przy każdym klasztorze działa duszpasterstwo akademickie (np. Kraków – DA Beczka, Warszawa – DA Freta, Studnia). Powołano do życia również grupy formacyjne dla małżeństw, dorosłych, młodzieży i innych grup społecznych¹⁹.

Ważnym sposobem głoszenia Dobrej Nowiny jest obecność dominikanów w mediach oraz Internecie. W 1981 r. powstaje wydawnictwo „W drodze”, w którym wydawany jest miesięcznik o tej samej nazwie. Od 15 lat prowadzona jest również strona internetowa dominikanie.pl, która jest oficjalnym serwisem Polskiej Prowincji Zakonu Kaznodziejskiego²⁰. Warto dodać, że dla dominikanów media społecznościowe nie są problemem i chętnie z nich korzystają. Powstał kanał na YouTube – „Langusta na palmie” prowadzony przez wspomnianego wcześniej o. Szustaka, z ogromną liczbą wyświetleń oraz obserwatorów²¹. Dodatkowo zakonnicy mają założone profile na kontach społecznościowych (Instagram, Twitter, Facebook).

Misją Kościoła jest głoszenie Dobrej Nowiny każdemu człowiekowi. W Liście św. Pawła do Rzymian czytamy: „Przeto wiara rodzi się z tego, co się słyszy, tym zaś, co się słyszy, jest słowo Chrystusa” (Rz 10, 17). Natomiast wcześniej Jezus bezpośrednio nakazuje swoim uczniom „Idźcie więc i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego” (Mt 28, 19). Można więc stwierdzić, że jest to priorytet wspólnoty wierzących. W Kodeksie Prawa Kanonicznego czytamy, że przepowiadanie jest obowiązkiem i prawem całego Kościoła²². To samo wspomina się w Jana Pawła II Encyklice *Veritatis splendor*: „Do ewangelizacji i do dawania życiem świadectwa wiary powołany jest cały Kościół, który stał się uczestnikiem «munus» Chrystusa Pana, gdy otrzymał dar Jego Ducha”²³. Krzysztof Marcyński zauważa, że misja pozostawiona przez Jezusa była różnie wyrażana – jako głoszenie, nauczanie, ogłaszanie oraz przepowiadanie²⁴. Przepowiada-

¹⁹ <https://zakon.dominikanie.pl/#filter> (dostęp: 4.12.2019).

²⁰ <https://zakon.dominikanie.pl/#filter> (dostęp: 4.12.2019).

²¹ Na dzień 31 marca 2020 r. kanał „Langusta na palmie” obserwuje 624 tys. osób. <https://www.youtube.com/user/Langustanapalmie/channels>

²² Kodeks Prawa Kanonicznego, kan. 747 § 1.

²³ Jan Paweł II, Encyklika *Veritatis splendor*, 109.

²⁴ K. Marcyński SAC, *Komunikacja religijna i media*, Kraków 2016, 60.

nie można zatem także nazywać kaznodziejstwem. Jest to pojęcie, które definiowane jest w sensie szerokim oraz ścisłym. Jak zauważa Gerard Siwek, przepowiadanie w rozumieniu ścisłym to głoszenie Słowa Bożego, czyli skupianie się na treści, którą zawiera w sobie termin „kaznodziejstwo”. Natomiast w rozumieniu szerokim to także wykład teologiczny, katecheza, dialog religijny, utwory pisane, film, czy nawet pantomima²⁵.

Piotr Ochotny podkreśla, że jest to kontynuacja zbawczego dzieła i posłannictwa Jezusa Chrystusa. Przedstawia przepowiadanie w sensie szerokim (obejmuje całość kościelnego nauczania, a zatem wypowiedzi Magisterium Kościoła, wykład teologiczny, konferencję religijną, katechezę, kazanie, dialog religijny, utwory pisane itd.) i wąskim (określenie teorii i praktyki, odmiennego od katechezy, ustnego sposobu kościelnej posługi słowa, urzeczywistniającego się w dwóch zasadniczych jednostkach: kazaniu i homilii). Dzieli on formy przepowiadania na liturgiczne – homilie, oraz pozaliturgiczne – konferencje, kazania, rekolekcje, misje święte²⁶.

Termin „ewangelizacja” pochodzi od greckiego słowa *euangelidzein*, co w wolnym tłumaczeniu oznacza „głosić Ewangelię, czyli Dobrą Nowinę o zbawieniu”²⁷. Co więc takiego odróżnia ewangelizację od przepowiadania? Istotnym elementem jest nadawca komunikatu. W przypadku kaznodziejstwa takim nadawcą jest jedynie duszpasterz, osoba wyświęcona, natomiast ewangelizować może osoba świecka. W 35 punkcie Konstytucji dogmatycznej o Kościele *Lumen gentium* opisane jest prawo świeckich mających „zmysł wiary oraz łaskę słowa” do ewangelizowania. Dokument podkreśla, że dokonuje się to za pośrednictwem świadectwa wiary i życia codziennego²⁸. Krzysztof Marcyński powołuje się na definicję Pawła VI, zamieszczoną w Adhortacji apostołskiej *Evangelii nuntiandi*: „Ewangelizacja w sensie szerokim «jest tym samym co zanoszenie Dobrej Nowiny do wszelkich kręgów rodzaju ludzkiego». W znaczeniu węższym ewangelizacja jest synonimem wieszczenia, głoszenia, «przepowiadania Jezusa»”²⁹.

Mówiąc o ewangelizacji i biorąc pod uwagę temat pracy, należy również wspomnieć o terminie „nowa ewangelizacja”, który wprowadził Jan Paweł II. Jak sama nazwa wskazuje, to odnowiony sposób głoszenia Dobrej Nowiny, który jest dostosowany do czasów, współczesnych ludzi oraz wszechobecnego rozwoju. Eugeniusz Weron zauważył, że „w posoborowych dokumentach kościelnych, w związku z apostolską działalnością, mówi się dość często o ewangelizacji. Przy czym ta nazwa wydaje się pokrywać z tradycyjną nazwą apostołstwa”³⁰. Nowe są także metody przekazywania wiadomości o zbawieniu. Jan Paweł II zauważa, że należy się dostosowywać do nowych środków przekazu oraz współczesnych form. „Jest nowa w stosowaniu nowych metod – czyli poszukiwaniu nowych sposobów do-

²⁵ G. Siwek CSsR, *Teologia pastoralna*, t. 2, *Teologia pastoralna szczegółowa*, Lublin 2002, 131.

²⁶ P. Ochotny, *Źródła i przepowiadanie słowa Bożego*, Warszawskie Studia Pastoralne, nr 4 (33), 2016, 215.

²⁷ A. Zuberbier, *Słownik teologiczny*, t. 1, Katowice 1985, s. 183.

²⁸ Paweł VI, Sobór Watykański II, Konstytucja dogmatyczna o Kościele *Lumen gentium*, 1964 r., w Internecie: <http://ptm.rel.pl/files/swii/113-> (dostęp: 16.12.2019).

²⁹ K. Marcyński SAC, dz.cyt., 71.

³⁰ E. Weron, *Apostolstwo katolickie*, Poznań 1987, 15.

tarcia z Ewangelią do dzisiejszego człowieka, adekwatnych do dzisiejszej sytuacji. Papież wymienia tu takie nowe środki jak – telewizja, radio, prasa, teatr, Internet – środki, które będą bardziej odpowiadały mentalności współczesnego człowieka, jego językowi. Poszukajmy nowych metod – może przedstawienia, realizacji wizualnej w postaci plakatów, billboardów” – pisze Czesław Parzyszek³¹.

W artykule terminy kaznodziejstwo/ przepowiadanie, jak i ewangelizacja potraktowano synonimicznie.

Termin „kaznodziejstwo internetowe” oznacza kaznodziejstwo, które dokonuje się w Internecie, cyberprzestrzeni. Jest to głoszenie Słowa Bożego wykorzystujące możliwości współczesnego rozwoju komunikacji oraz technologii. To zbiór konferencji, katechez, kazań czy rekolekcji, które są zapisane w internetowych archiwach i dostępne w „nowych sposobach przedstawiania ludziom Ewangelii” oraz „darze Bożym”³². Internet stał się miejscem dialogu, szczególnie z ludźmi młodymi i należy to wykorzystywać. Ojciec Święty Jan Paweł II podkreśla, że Kościół nie może być bierny w tej sprawie, bo byłoby to sprzeczne z misją, jaką powierzył mu Jezus³³. Cechą kaznodziejstwa internetowego jest nie tylko posługiwanie się słowem, ale i obrazem. Przepowiadanie w Internecie jest multimedialne – wykorzystuje wiele form przekazu: tekst, obraz, dźwięk czy animacje. To właśnie forma odgrywa tutaj istotną rolę. Staje się jego oprawą, która również uatrakcyjnia przekaz. Oczywiście ma to swoje wady i zalety. Z jednej strony, może dopełniać w przekazie wypowiedziane Słowo i zachęcić odbiorców do „kliknięcia”. Z drugiej strony, istnieje też zagrożenie, że obraz zacznie konkurować ze Słowem i pozbawi je odpowiedniego przekazu, rozproszy i odwróci uwagę od tego, co najistotniejsze.

Kaznodziejstwo internetowe jest także bardziej powszechne i dostępne. Jesteśmy w stanie odsłuchać udostępnionej konferencji internetowej i przesłać ją dalej oraz mamy dostęp w każdym momencie do archiwum i udostępnionych plików. Internet daje możliwość dotarcia do szerszej grupy odbiorców, zbudowania z nimi interakcji czy dialogu, a na tym również zależy Kościołowi. Przekazuje równocześnie ogromnej liczbie odbiorców wiadomości ze współczesnego świata, opinie i poglądy, i właśnie to jest wykorzystywane do głoszenia zbawienia i przekazywania treści religijnych. Dzięki udostępnianiu plików w Internecie tworzy się archiwum ze źródłami, dokumentami, zapisami oraz materiałami, a ludzie mają do nich bezpośredni i szybki dostęp. Dostosowanie do różnych grup odbiorców to kolejna cecha przepowiadania w Internecie. Mnogość i różnorodność zamieszczanych materiałów oraz form przekazu świadczy o właściwym podejściu Kościoła do głoszenia Słowa w Sieci. Ważną cechą jest również interaktywność. „Tradycyjny sposób nauczania jest w Kościele raczej jednostronny: kapłan czy katecheta przekazuje określone prawdy wiary, podczas gdy inni słuchają. Internet natomiast – dzięki listom dyskusyjnym czy innym

³¹ Cz. Parzyszek, *Treść pojęcia „nowa ewangelizacja” według Jana Pawła II, Kultura – Media – Teologia, Warszawa 2010, nr 2, 135–151.*

³² Papieska Komisja ds. Środków Społecznego Przekazu, *Communio et progressio*, 1971 <https://www.niedziela.pl/artykul/1506/Communio-et-progressio> (dostęp: 18.12.2019).

³³ Jan Paweł II, *Wychodzić naprzeciw ludziom naszych czasów. Orędzie na Światowy Dzień Miśjny 1980, 1998, 269–273.*

formom równoczesnego dialogu osób obecnych w danej chwili w różnych częściach świata – stwarza ogromne szanse ewangelizacyjne. Chociaż w tak prowadzonym dialogu istnieje ryzyko zamętu, to jednak nie zwalnia ono Kościoła z obowiązku podejmowania prób wykorzystania tej formy komunikacji”³⁴. Wykorzystując misję „głosić wszędzie i na wszystkie sposoby”, Kościół wkracza na „nowy kontynent”³⁵, a jego misją jest „być aż po krańce ziemi”, czyli absolutnie wszędzie. A jeśli wszędzie, to również w wirtualnej rzeczywistości”, napisał Piotr Żyłka w swoim artykule na portalu Deon.pl³⁶. To głoszenie Słowa Bożego, wykorzystujące przy tym możliwości Internetu, jest multimedialne, powszechne i dostępne dla każdego na całym świecie, różnorodne i interaktywne. Staje się wyzwaniem dla Kościoła, ale i ogromną szansą na dotarcie z Dobrą Nowiną do jak największej grupy odbiorców.

3. DZIAŁALNOŚĆ ZAKONU BRACI KAZNODZIEJÓW W INTERNECIE

Wiodącą metodą badawczą jest analiza zawartości. Analiza zawartości stanowi metodę badania przekazu zarówno treści pisanych, jak i obrazów. Walery Pisarek opisuje analizę zawartości przekazu w szerokim znaczeniu jako „[...] rozkładanie go na elementy prostsze lub wyodrębnianie jego cech, właściwości i elementów oraz następnie klasyfikowanie ich zgodnie z przyjętym systemem kategorii”³⁷. Poprawna analiza zawartości w badaniu komunikacji społecznej powinna: uwzględniać jedynie syntaktyczne i semantyczne elementy przekazu, być obiektywna, systematyczna i ilościowa³⁸. Syntaktyczność i semantyczność oznacza, że analiza ogranicza się do opisywania treści, a nie przedstawia intencji, jakie ta treść wyraża lub reakcji, jakie powoduje³⁹. Zasada obiektywności badań sugeruje, by kategoria analizy została precyzyjnie zdefiniowana⁴⁰. Systematyczność zapewnia eliminację stronniczej i cząstkowej analizy oraz osiągnięcie danych odpowiadających jakiemuś problemowi naukowemu bądź hipotezie⁴¹. Warunek ujęcia ilościowego „jest najbardziej charakterystyczną cechą analizy zawartości”⁴². Biorąc pod uwagę wszystkie te cechy, wyodrębnił swoją definicję, która jest uznana za klasyczną: „«Content analysis» jest techniką badawczą, mającą na celu obiektywny, systematyczny i ilościowy opis jawnej treści informacji”⁴³.

³⁴ B. Gienza SDS, *Internet w Kościele, Kościół w Internecie: refleksje teologiczno-pastoralne*, 2005, 416.

³⁵ P. Żyłka, *Kościół w Internecie? Niemożliwe!*, <https://deon.pl/wiara/wiara-i-spolnoczenstwo/koosciol-w-internecie-niemozliwe,360907> (dostęp: 18.12.2019).

³⁶ Tamże.

³⁷ W. Pisarek, *Analiza zawartości prasy*, Warszawa 1983, 29.

³⁸ Tamże.

³⁹ B. Berelson, *Content Analysis in Communication Research*, Glencoe 1952.

⁴⁰ W. Pisarek, dz.cyt., 30.

⁴¹ Tamże.

⁴² Tamże.

⁴³ Tamże.

Analizą zawartości zostały objęte najbardziej reprezentatywne działania dominikanów w Internecie – kanał na YouTube i strona internetowa o. Adama Szustaka – „Langusta na palmie” oraz wideoportał dominikański – dominikanie.pl. Ma ona na celu przedstawienie różnorodności działań podejmowanych przez dominikanów oraz ich skuteczność. Analiza objęła następujące aspekty: dostosowanie do grupy odbiorców, funkcjonalność witryny, zaangażowanie obserwatorów, formę przekazu, jakość, aspekt wizualny.

Pomocniczą metodą badawczą w podjętej pracy były badania ankietowe, przeprowadzone w gronie osób znających specyfikę tego zakonu oraz śledzących internetowe projekty zakonników (należących do wspólnot prowadzonych przez dominikanów, duszpasterstw czy osoby z grup na Facebooku, zrzeszających fanów Szustaka). Formularz składał się z 36 pytań – zamkniętych (30 pytań, w tym 3 były wielokrotnego wyboru) i otwartych (6 pytań) i został podzielony na 5 sekcji – każda dotyczyła innego aspektu działań dominikanów w Internecie:

1. Dominikanie w Sieci — wstęp
2. Langusta na palmie
3. Dominikanie.pl
4. „Pandy Szustaka”
5. Podsumowanie i ocena działalności dominikanów w Internecie

Zebrane dane statystyczne posłużyły do analizy jakości oraz skuteczności działań dominikanów w Sieci. Praca miała na celu zbadanie, na czym polega fenomen kaznodziejstwa internetowego dominikanów i określenie go. Ojciec Szustak jest założycielem większości inicjatyw, autorem treści oraz organizatorem i pomysłodawcą. Wyniki przeprowadzonej analizy oraz ankiety, pozwolą stwierdzić, na czym polega fenomen medialnych działań w Internecie zakonników, czy polscy dominikanie to tylko o. Adam Szustak i czy tylko jego działania są główną składową internetowego i medialnego sukcesu zakonu.

Dominikanie sami o sobie mówią, że są „zakonem na każde czasy”⁴⁴ i swoim świadectwem oraz aktywnością potwierdzają tę tezę. Ich charyzmatem i misją pozostawioną przez św. Dominika jest przede wszystkim kaznodziejstwo i głoszenie wszystkim, wszędzie i na wszystkie sposoby. Śmiało można powiedzieć, że dominikanie znacznie przejęli cały „medialny rynek” katolicki. W 1973 r. został założony miesięcznik „W drodze”, którego pierwszym redaktorem naczelnym został o. Marcin Babraj⁴⁵. Kierowali wieloma programami telewizyjnymi np. na kanale Religia.tv, m.in. Paweł Gużyński, który prowadził „Rozmównicę”⁴⁶ oraz vlog „Mimochoodem” na Boska TV⁴⁷. Kiedy tylko zrodziła się możliwość rozszerzenia działalności w Internecie, założyli stronę internetową i kanał na YouTube „Langusta na palmie” oraz wielu z nich pisało blogi, na przykład „Światła Miasta” o. Krzysztofa Pałysa. Jednym z bardziej znanych dominikanów w Polsce jest

⁴⁴ <https://info.dominikanie.pl/zakon/> (dostęp: 16.04.2020).

⁴⁵ <http://www.miesiecznik.wdrodze.pl/index.php?mod=omiesieczniku> (dostęp: 16.04.2020).

⁴⁶ https://pl.wikipedia.org/wiki/Paweł_Gużyński#cite_note-3 (dostęp: 16.04.2020).

⁴⁷ <http://boskatv.pl/mimochoodem,240> (dostęp: 16.04.2020).

zdecydowanie o. Adam Szustak, który jest autorem między innymi „Langusty na palmie” i pomysłodawcą utworzenia „katolickiego Netflix’a”. „Langusta” to nie jedyny kanał Szustaka na YouTube. Przyczynił się on także do powstania kanału „Paśnik” we wrześniu 2017 r.⁴⁸, który później przekształcił się w dominikanie.pl. Ten drugi projekt miał być „stricte kaznodziejski”, komentujący Słowo Boże, jak zapowiadał dominikanin⁴⁹. Te akcje zapoczątkowały powstawanie i kształtowanie portalu dominikanie.pl.

„Langusta na palmie” to kanał prowadzony przez o. Adama Szustaka na YouTube, założony w 2012 r.⁵⁰. Również została otwarta strona internetowa o tym samym tytule, która na początku była archiwum z dostępem do wszystkich konferencji i kazań o. Szustaka w wersji audio⁵¹. Wielu ciekawi, skąd taka nazwa. We wpisie na stronie w zakładce „Langusta – o Languscie” czytamy: „W jednej z pierwszych katedr chrześcijańskich we włoskiej Akwilei znajduje się przedziwna mozaika przedstawiająca palmę, a na niej langustę. Langusta to morski skorupiak, taka duża krewetka bez szczypec, która mieszka na dnie, w głębokiej ciemności, w przeraźliwym zimnie i nigdy nie wychodzi na brzeg. Na tej mozaice langusta wyleguje się na czubku palmy. Ten nietypowy obrazek można oglądać w miejscu, które dawniej było przeznaczone dla przygotowujących się do chrztu katechumenów. Mozaika miała być pomocą szczególnie dla tych, którzy niewiele z głoszonej im chrześcijańskiej nauki rozumieli. Patrząc na ten obraz, mogli pomyśleć, że ich życie to życie w ciemności, w zimnie, jakie panuje na dnie morza, życie «denne». Gdy się jednak ochrzczą i wejdą na drogę chrześcijańską, kiedy zaczną ufać Bogu i za Nim podążać, staną się jak ta langusta na palmie – wyniesieni ku górze, ku słońcu, ku ciepłu, ku szczęściu, osadzeni w miejscu, do którego nigdy sami by nie dotarli. I właśnie dlatego langusta na palmie”⁵².

Jak podają wpisy na stronie langustanapalmie.pl, „najważniejszym modułem tej strony jest zakładka Zasoby, w której zostały zebrane wszystkie materiały o. Adama”⁵³. Zbiory zamieszczone w archiwum można podzielić na cztery kategorie:

1. Konferencje, które są uznane za najcenniejszy zbiór na stronie – rekolekcje: „Ewangelia dla potłuczonych”, „Ewangelia dla nienormalnych”, „Iniemamocni”, słuchowiska: „Plaster Miodu” czy „Młodość mija, a ja niczyja”, „Pachnidła”, „Pragnij!” i „SzMiR”;
2. Kazania, czyli krótkie nagrania przeróżnych kazań lub homilii, które ojciec głosił na przestrzeni lat podczas mszy niedzielnych i mszy z dni powszednich. Co ciekawe, są one poukładane chronologicznie, ułożone rocznikami i oznaczone według roku liturgicznego;

⁴⁸ Misyjne.pl, *O. Szustak zakłada nowy kanał na YouTube*, <https://misyjne.pl/o-szustak-zakladanowy-kanal-na-youtube/> (dostęp: 16.04.2020).

⁴⁹ Misyjne.pl, *O. Szustak zakłada nowy kanał na YouTube*, <https://misyjne.pl/o-szustak-zakladanowy-kanal-na-youtube/> (dostęp: 16.04.2020).

⁵⁰ Misyjne.pl, *O. Szustak zakłada nowy kanał na YouTube*, <https://misyjne.pl/o-szustak-zakladanowy-kanal-na-youtube/> (dostęp: 16.04.2020).

⁵¹ <https://www.langustanapalmie.pl> (dostęp 16.04.2020).

⁵² <https://www.langustanapalmie.pl/o-languscie> (dostęp: 16.04.2020).

⁵³ <https://www.langustanapalmie.pl/bywam-tu-czasem> (dostęp: 16.04.2020).

3. Filmy, czyli materiały wideo z rekolekcji internetowych adwentowych oraz wielkopostnych: „Nocny Złodziej”, „Wilków Dwóch”, komentarze do Biblii „Jedno słowo”, „#jeszcze5minutek”, vlogi „Kundel przydrożny” oraz tematyczne serie: „Ballady i romanse”;
4. Pisanina, czyli blogowa część „Langusty”, na której zamieszczane są teksty o Adama „Dziennik pisany na trawie”, „Świat zza ucha” oraz „Kofeinowy szlak”.

Publikowane treści są podzielone na cztery zakładki:

1. „Langusta” – informacje o Adamie Szustaku, wyjaśnienie nazwy kanału oraz informacje o zakonie.
2. „Zasoby” – archiwum złożone z kazań, konferencji oraz filmów.
3. „Pisanina” – teksty pisane ojca Adama.
4. „Publikacje” – dokładny spis i opis wszystkich wydanych przez zakonnika książek oraz audiobooków.

Wchodząc na stronę główną, mamy wyraźny podział komunikatów, skierowanych do różnych odbiorców. Pojawiają się trzy typy wiadomości:

1. „Pierwszy raz tutaj” dla tych, którzy odwiedzają stronę po raz pierwszy – krótkie przywitanie i zaproszenie nowo przybyłych oraz wyjaśnienie specyfiki tej działalności⁵⁴.
2. „Bywam tu czasem” dla bardziej zorientowanych w temacie – podział materiałów i wyjaśnienie, czego, gdzie szukać⁵⁵.
3. „Wszystko już znam” – wyróżnienia, co nowego ukazało się na stronie⁵⁶.

Warto zaznaczyć, że ostatnim postem opublikowanym w ostatniej zakładce, jest wpis z „Dziennika pisanego na trawie” pod tytułem „Weźcie sznury” z 9 października 2016 r., co świadczy o zaprzestaniu publikowania materiałów pisanych oraz wstrzymaniu czynnego prowadzenia strony internetowej. Służy więc raczej jako wizytówka i archiwum, a nie aktywna blogosfera. Pozostają jeszcze trzy zakładki informacyjne. Jedną z nich jest „Kalendarz”, który pozwala internaucie przyjrzeć się planom zakonnika, planom kolejnych spotkań i miejscom, gdzie aktualnie głosi Słowo Boże. W dziale „Współpraca” podane są informacje o osobach, które pomagają w tworzeniu tego dzieła i odpowiadają m.in. za korektę tekstu (Zuzanna Marek), montaż (Marcin Jończyk, Jan Lipiński) i wiele innych dziedzin⁵⁷. W ostatniej zakładce „Kontakt” podano wskazówki jak komunikować się oraz umawiać spotkania i zapraszać na rekolekcje⁵⁸. Ważnym elementem budowania tego typu stron, na których zamieszczane są duże partie treści, jest opcja „Szukaj”, pozwalająca na szybkie odnalezienie danego pliku.

Kanał na YouTube jest kolejnym krokiem w rozwijaniu działalności o. Adama Szustaka w Internecie. Ze względu na specyfikę tej platformy zamieszczane są tam

⁵⁴ <https://www.langustanapalmie.pl/jestem-tu-pierwszy-raz> (dostęp: 16.04.2020).

⁵⁵ <https://www.langustanapalmie.pl/bywam-tu-czasem> (dostęp: 16.04.2020).

⁵⁶ https://www.langustanapalmie.pl/news/cat_id/7 (dostęp: 16.04.2020).

⁵⁷ <https://www.langustanapalmie.pl/wspolpraca> (dostęp: 16.04.2020).

⁵⁸ <https://www.langustanapalmie.pl/kontakt> (dostęp: 16.04.2020).

filmy, lub też nagrania audio. Na 16 kwietnia 2020 r. kanał miał blisko 300 mln wyświetleń oraz 644 tys. subskrypcji⁵⁹. Te statystyki z dnia na dzień rosną, a kanał cieszy się coraz większą popularnością. Zamieszczone materiały to przede wszystkim projekty kaznodziejskie przybierające różne formy, np. internetowe rekolekcje, rozważania różańcowe, komentarze do Pisma Świętego, vlogi (vlog/wideoblog – to forma bloga wykorzystującego przekaz filmowy publikowany w sieci na takich platformach jak YouTube. Spełnia rolę rozrywkową, informacyjną lub edukacyjną⁶⁰), filmy z odpowiedziami na pytania widzów (Q&A – *questions and answers*), opowieści i bajki upodabniające się do przypowieści oraz transmisje na żywo.

Na kanale „Langusta na palmie” zdecydowanie przeważają serie prowadzone przez samego kaznodzieję, jednak pojawiają się filmy z gośćmi, np. wspólnie głoszone adwentowe rekolekcje z Robertem „Litzą” Friedrichem „Wilki Dwa” lub seria o Maryi, którą prowadzili na kanale gościnnie – Jola Szymańska i Marcin Zieliński.

Cały ruch na kanale rozpoczął się od zorganizowania w 2012 r. internetowych rekolekcji adwentowych „Nocny złodziej”, które były organizowane wspólnie z portalem stacja7.pl⁶¹. Akcja była jedną z pierwszych tego typu w polskim Internecie. Zostało utworzone wydarzenie na Facebooku, w którym wzięło udział 12 tys. osób, a 1,6 tys. było zainteresowanych⁶². Rok później powstały internetowe adwentowe rekolekcje „Wilki Dwa”, które o. Szustak głosił razem z Robertem „Litzą” Friedrichem⁶³. Tym razem odbiór był jeszcze większy. W wydarzeniu na Facebooku wzięło udział 49 tys. osób, a zainteresowanych 4,9 tys.⁶⁴. I tak z każdym rokiem pojawiała się coraz więcej odbiorców, słuchaczy, ale i umieszczanych na koncie materiałów.

Na „Languście” wyróżnionych jest 75 playlist – uporządkowane projekty kaznodziejskie, vlogi, rozważania, transmisje live i serial ewangelizatorski. Seria, która ma największą oglądalność (od 6,2 do 2,7 mln wyświetleń), to rozważania różańcowe, 3 mln osób obejrzało nagranie Koronki do Miłosierdzia Bożego, natomiast prawie 2 mln wyświetleń ma świadectwo o. Adama⁶⁵.

Równie dużą popularność zdobyły odcinki różnych serii i konferencji, poświęconych tematyce relacji damsko-męskich, uczuć oraz miłości. Powstała też odrębna seria „Ballady i romanse”, która podpowiada, jak stworzyć udany związek⁶⁶. War-

⁵⁹ <https://www.youtube.com/user/Langustanapalmie/about> (dostęp: 16.04.2020).

⁶⁰ <https://marketingwsieci.pl/slownik-e-marketingu/vlog/> (dostęp: 16.04.2020).

⁶¹ *Stacja7, Nocny Złodziej (cz.1) – Noc (cz.2)*, <https://stacja7.pl/nocny-zlodziej/nocny-zlodziej-cz-1-noc-cz-2/> (dostęp: 17.04.2020).

⁶² <https://www.facebook.com/events/559526497407443/> link do wydarzenia na Facebooku (dostęp: 17.04.2020).

⁶³ *Gość.pl, Wilki Dwa*, <https://www.gosc.pl/doc/1793165.Wilki-dwa> (dostęp: 17.04.2020).

⁶⁴ <https://www.facebook.com/events/599309770136858/> link do wydarzenia na Facebooku (dostęp: 17.04.2020).

⁶⁵ <https://www.youtube.com/user/Langustanapalmie/videos?view=0&sort=p&flow=grid> (dostęp: 17.04.2020).

⁶⁶ *Patrycja Marszałek, Zakonnik podpowiada, jak poderwać dziewczynę. Internauci są zachwyce- ni*, <https://natemat.pl/149967,zakonnik-zdradza-najlepszy-tekst-na-podryw-a-internauci-mu-wtoruja#> (dostęp: 17.04.2020).

to nadmienić, że w 2016 r. odcinek „Słoń”, z cyklu „Dobranocka”, otrzymał nagrodę publiczność w organizowanym przez magazyn Press konkursie Grand Video Awards – Vlog⁶⁷.

Pod zamieszczonymi filmami można zauważyć dużą aktywność obserwatorów i widzów – materiały nie tylko cieszą się dużą liczbą wyświetleń, ale i komentarzami oraz polubieniami. Auditorium jest bardzo aktywne, a wśród nich można znaleźć osoby nie tylko wierzące, ale i te, które szukają Boga.

Spis wszystkich serii uporządkowanych w playlisty na kanale „Langusta na palmie” jest następujący:

1. „Nocny Złodziej” – internetowe rekolekcje adwentowe 2012 r.⁶⁸
2. „Zakochany Skazaniec” – internetowe rekolekcje wielkopostne 2013 r.⁶⁹
3. „WILKI DWA” – internetowe rekolekcje adwentowe 2013 r. prowadzone z Robertem „Litzą” Friedrichem⁷⁰
4. „Oto Człowiek!” – internetowe rekolekcje wielkopostne 2014 r.⁷¹
5. „Plaster Miodu” – internetowe słuchowisko adwentowe 2014 r.⁷²
6. „Plaster Miodu. O słodyczy Boga” – rekolekcje wielkopostne 2015 r.⁷³
7. „Mleko i miód” – internetowe słuchowisko wielkopostne 2015 r.⁷⁴
8. „Zstąpienie. Nowenna przed Zesłaniem Ducha Świętego” – słuchowisko z rozważaniami przed uroczystością Zesłania Ducha Świętego⁷⁵
9. „Kundel przydrożny” – biblijne komentarze⁷⁶
10. „Różne” – zapis kilku homilii o. A. Szustaka oraz film z jego świadectwem⁷⁷
11. „Miłość” – zbiór konferencji i homilii poświęconych miłości oraz relacjom damsko-męskim⁷⁸

⁶⁷ Marta Krawczyńska, *Wędrowny kaznodzieja z Internetu. Na czym polega fenomen ojca Szustaka*, <https://wiadomosci.dziennik.pl/media/artykuly/558300,ojciec-adam-szustak-kaznodzieja-internetowy-kanal-pasnik.html> (dostęp: 23.04.2020).

⁶⁸ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpiMvV4kD-pxdsrY0NpXd2U> (dostęp: 7.05.2020).

⁶⁹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqdhZBCFyWYhezaZZvG4TQw> (dostęp: 7.05.2020).

⁷⁰ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqciOfAPgyvNBtqYjmX-5L7> (dostęp: 7.05.2020).

⁷¹ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQobQh_FymIHgtzU16eq9q6 (dostęp: 7.05.2020).

⁷² <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQr3zn1XG8v701v9rD0mJHq> (dostęp: 7.05.2020).

⁷³ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrLuUhN7qy3jYpS1astW03d> (dostęp: 7.05.2020).

⁷⁴ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQoD2zr-QQxokzGBiLNpxuHb> (dostęp: 7.05.2020).

⁷⁵ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQoLA9pqGmArsUnnlN06JONy> (dostęp: 7.05.2020).

⁷⁶ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQojmqrSoVmX887tOOyjuXKp> (dostęp: 7.05.2020).

⁷⁷ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqPtqrXpMYfzKNur34cCGXY> (dostęp: 7.05.2020).

⁷⁸ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpxMaI4b6XoRTvSnKyIray1> (dostęp: 7.05.2020).

12. „Jednym słowem” – internetowe rekolekcje wielkopostne 2016 r.⁷⁹
13. „8 Twarzy” – internetowe rekolekcje o miłosierdziu przed Światowymi Dniami Młodzieży w Krakowie 2016⁸⁰
14. „Do UCHA” – seria filmów publikowanych codziennie (od 11 czerwca 2016 r. do 31 października 2016 r.) z rozważaniem innego zdania z Pisma Świętego; forma – „Wiadomość od Boga”⁸¹
15. „#jeszcze5minutek” – internetowe rekolekcje adwentowe 2015 r., które zostały przedłużone i składają się z 95 filmów. Codzienne pięciominutowe rozważania Słowa Bożego⁸²
16. „WILKI DWA. W obronie stada” – internetowe rekolekcje adwentowe 2016 r. prowadzone z Robertem „Litzą” Friedrichem⁸³
17. „Najpopularniejsze” – zbiór najpopularniejszych filmów opublikowanych na kanale „Langusta na palmie”⁸⁴
18. „Nowenna do MB rozwiązującej węzły” – Nowenna do Matki Bożej rozwiązującej węzły z rozważaniami⁸⁵
19. „Pszczola” – krótkie, poranne rozważania Słowa Bożego⁸⁶
20. „Pytanie do poduszki” – wieczorne rozważania z przeznaczoną na dany dzień Ewangelią; forma – wieczorny rachunek sumienia⁸⁷
21. „7” – wielkopostna seria niedzielna o siedmiu grzechach głównych 2017 r.⁸⁸
22. „Nowenna dominikańska” – wspólne odmawianie Nowenny Dominikańskiej w dniach 1 marca – 12 kwietnia 2017 r.⁸⁹
23. „Różaniec” – rozważania każdej części różańca⁹⁰

7.05.2020).

⁷⁹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpFuABriWpMYh5hpGx29-Gh> (dostęp:

7.05.2020).

⁸⁰ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpgqWIOy79Kq4J6HkSqEr-c> (dostęp:

7.05.2020).

⁸¹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQoQta12cp31LbJIGwwEydN0> (dostęp:

7.05.2020).

⁸² <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrHskN8xuf6LWuPUTb0ygsr> (dostęp:

7.05.2020).

⁸³ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpiPnyDB6Li6ZTQdxnZdRzF> (dostęp:

7.05.2020).

⁸⁴ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpmvs3FwCf9XO3stvlpEx2Z> (dostęp:

7.05.2020).

⁸⁵ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQoUeXA5Pq-CjJtPeWA0ZiCB> (dostęp:

7.05.2020).

⁸⁶ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrblt_eS-IRcW6ErFzen0C (dostęp:

7.05.2020).

⁸⁷ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrE1zZEAllUqPINoAdl_z6U (dostęp:

7.05.2020).

⁸⁸ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQoYQ4FEJ_tJqMaKZJGKZsPA (dostęp:

7.05.2020).

⁸⁹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQq2gbU7c2fBGa32zx5B63se> (dostęp:

7.05.2020).

⁹⁰ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpUQ-Va2xTsDj8jcO4fSTaE> (dostęp:

7.05.2020).

24. „Garnek strachu” – audiobook z konferencjami poświęconymi historii Gedeona⁹¹
25. „Arka” – adwentowe słuchowisko internetowe 2016 r.⁹²
26. „Ziemia Święta” – seria vlogów z Ziemi Świętej⁹³
27. „Plaster Miodu: psalmy” – wieczorne słuchowisko z rozważaniem „Psalmy”⁹⁴
28. „Ballady i romanse” – cykl konferencji o relacjach damsko-męskich dla singli, narzeczonych oraz małżeństw⁹⁵
29. „Plaster Miodu 2” – internetowe słuchowisko adwentowe 2017 r.⁹⁶
30. „Szeptaki” – nocne rozważanie, pogadanki⁹⁷
31. „Post Daniela” – seria vlogów wielkopostnych 2018 r.; relacja z przeżywania Postu Daniela przez o. Adama Szustaka⁹⁸
32. „Straszne rekolekcje” – internetowe rekolekcje wielkopostne 2017 r.⁹⁹
33. „Droga krzyżowa” – rozważania Drogi krzyżowej¹⁰⁰
34. „Ewangelia dla potłuczonych” – zbiór konferencji wygłoszonych przez o. Szustaka w Krakowie w 2012 r.¹⁰¹
35. „Owca” – piosenki nagrane przez zespół uwielbieniowy „Owca”¹⁰²
36. „Być sobą jak Miriam” – zbiór 10 vlogów, prowadzonych przez Jolę Szymańską na temat kobiecości, akceptacji i bycia sobą¹⁰³
37. „Pachnidła” – zbiór konferencji poświęconych „Pieśni nad Pieśniami”¹⁰⁴

⁹¹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrhJpe2CWVvDbrq680aTO7O> (dostęp: 7.05.2020).

⁹² https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQocRb5KObE_V4pxOQa39MpY (dostęp: 7.05.2020).

⁹³ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpCWL9cpJ7WbNuzrJWkr_1o (dostęp: 7.05.2020).

⁹⁴ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQp_zbsLV-JkfCHFeqljQ0ac (dostęp: 7.05.2020).

⁹⁵ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpG8xKvDdbpk6_kBaf4Jt2 (dostęp: 7.05.2020).

⁹⁶ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpP2p19dHCIWhm95PryyS8t> (dostęp: 7.05.2020).

⁹⁷ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrv4U5Ppi3VV4wjsWdcZMCU> (dostęp: 7.05.2020).

⁹⁸ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqBPlEA4mKeQoEfQphf6Xx> (dostęp: 7.05.2020).

⁹⁹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQp6yiMU9t49u5UsTxqiyVek> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁰⁰ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqp7Q0EmvgR25o87fn2IWEa> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁰¹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQo794K2OimwslHxYfYI9NT> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁰² <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQo-iry4naTjWLzhK4cT2op7> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁰³ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrJ1SSqKjsJBg8YSvofeFq9> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁰⁴ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqnWy4b-20yriaMhHDroJO_ (dostęp: 7.05.2020).

38. „Maryja oczami faceta” – zbiór 10 vlogów o Maryi z punktu widzenia mężczyzny¹⁰⁵
39. „Jak się modlić” – zbiór konferencji wygłoszonych przez o. Szustaka dla Duszpasterstwa Akademickiego „Beczka” w Krakowie w 2009 r.¹⁰⁶
40. „Noe” – zbiór zapisów rekolekcji paschalnych z 2014 r.¹⁰⁷
41. „Nowenna pompejańska” – omówienie i wspólne odmawianie Nowenny pompejańskiej¹⁰⁸
42. „Placki z rodzinkami” – zbiór akademickich rekolekcji wielkopostnych, z 2012 r. Dodatkowe dwa nagrania zostały nagrane we wrocławskiej Maciejówce 20 marca 2012 r.¹⁰⁹
43. „SzustaRano” – seria porannych filmów z codzienną inspiracją, rozważaniem Słowa Bożego, dzieleniem się tym, co dobre i wartościowe. Jest to seria, która liczy najwięcej filmów, bo aż 366¹¹⁰
44. „Rozeznawanie powołania” – zbiór zapisów konferencji powołaniu, wygłoszonych w 2013 r.¹¹¹
45. „Rekolekcje ulepione tęsknotą” – zapis rekolekcji wielkopostnych wygłoszonych w 2013 r.¹¹²
46. „Iniemamocni” – zapis rekolekcji wielkopostnych wygłoszonych w 2014 r.¹¹³
47. „Nocny Złodziej 2” – internetowe rekolekcje adwentowe 2018 r.¹¹⁴
48. „Dobranocka” – codzienna, wieczorna seria opowieści “na dobranoc”¹¹⁵
49. „Elementarz” – seria filmów, która ma na celu wytłumaczenie najbardziej podstawowych aspektów związanych z życiem chrześcijanina¹¹⁶

¹⁰⁵ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpPNOIkSh6GEzBPPEmXH61h> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁰⁶ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQoPaVVArHdbt-2aqDXcdeUu> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁰⁷ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQo6dMUPqEdIfI-vAmFx423R> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁰⁸ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrUXvSmJPJemKB__hxMr0U8 (dostęp: 7.05.2020).

¹⁰⁹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQo09PIjoousxeAW5jpkteB> (dostęp: 7.05.2020).

¹¹⁰ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqKk8x35cKllokha5NkuB64P> (dostęp: 7.05.2020).

¹¹¹ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqr_8PRQXB6Z17UWfuF_qV7 (dostęp: 7.05.2020).

¹¹² <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQoJlssYGvdQJTUj1u9jiHWr> (dostęp: 7.05.2020).

¹¹³ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpOUyYsCCqM2IhYVDrmeVXU> (dostęp: 7.05.2020).

¹¹⁴ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpwh4dGDxnOv3PpH3Bpy5fH> (dostęp: 7.05.2020).

¹¹⁵ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqmq32Yjk6UEXhojZKN1Y5> (dostęp: 7.05.2020).

¹¹⁶ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpwKpvtbHnyp1jyqlzlkGR> (dostęp: 7.05.2020).

50. „Zamknij oczy” – zapis konferencji o Samsonie¹¹⁷
51. „Akrobatyka małżeńska” – zapis konferencji wygłoszonych dla małżeństw¹¹⁸
52. „Ojciec nasz” – zapis konferencji o modlitwie “Ojciec nasz” wygłoszonych dla grupy Pokuta w trakcie pielgrzymki dominikańskiej na Jasną Górę¹¹⁹
53. „Projekt Jonasz” – cykl rekolekcji dla mężczyzn¹²⁰
54. „Projekt Judyta” – cykl rekolekcji dla kobiet¹²¹
55. „Okrucy” – internetowe rekolekcje wielkopostne 2019 r.; „Ćwiczenia wielkopostne po to, by się nawracać”¹²²
56. „Przykazania” – zapis z konferencji o dekalogu z 2019 r.¹²³
57. „Czy warto być w takim Kościele?” – konferencja wygłoszona w ramach cyklu „Duchowość dla Warszawy” – wykładów otwartych organizowanych przez Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie w 2019 r.¹²⁴
58. „Weekend pełen łaski” – zbiór kazań wygłoszonych przez o. Adama Szustaka i o. Tomasza Nowaka na Wieczorze Pełnym Łaski¹²⁵
59. „Roraty” – 3-tygodniowa seria poranna z rozważaniami na Adwent 2018 r. oraz 2019 r.¹²⁶
60. „Ogrody” – internetowe rekolekcje adwentowe 2019 r.¹²⁷
61. „Imiennik” – seria filmów, w których o. Szustak wyjaśnia znaczenia wybranych imion na podstawie Pisma Świętego¹²⁸
62. „BookSzan” – cykl filmów o książkach¹²⁹

¹¹⁷ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrJTNU30xcNoKoTKk1qAibd> (dostęp: 7.05.2020).

¹¹⁸ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrd4M9f9_5FVkfV_yHY8ALz (dostęp: 7.05.2020).

¹¹⁹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQq0OZtSfYT3TnfzZcxYcYb3> (dostęp: 7.05.2020).

¹²⁰ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQouq2uf849Q4FtCdGypE7ja> (dostęp: 7.05.2020).

¹²¹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqn5EJkmc5VHqUyycbVKWLM7> (dostęp: 7.05.2020).

¹²² <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQot-HFG9XdRVEDS8bcUflii> (dostęp: 7.05.2020).

¹²³ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQoSxW7_nQHKqJaQUPN4rFrF (dostęp: 7.05.2020).

¹²⁴ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQp_HL7hUyN7TawueeqeLXs_ (dostęp: 7.05.2020).

¹²⁵ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQppLkKGhSpYEYgadNqNErom> (dostęp: 7.05.2020).

¹²⁶ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrvF3ehMhiZpgfQsMifFz2P> (dostęp: 7.05.2020).

¹²⁷ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpQ290b7DgGHPwOpVS_Ra4U (dostęp: 7.05.2020).

¹²⁸ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQoYTFuQTeBrLwAGCp3kpvWU> (dostęp: 7.05.2020).

¹²⁹ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrVigA15Qcy1_Es3KU1DuYs (dostęp: 7.05.2020).

63. „Niecodzienny Vlog” – filmy ukazujące się zawsze we wtorki, czwartki i niedziele, poruszające tematy codzienne. Na dzień 24.04.2020 r. seria liczy 372 odcinki¹³⁰
64. „CNN” – filmy z rozważaniem niedzielnej Ewangelii. Na dzień 24.04.2020 r. seria liczy 114 odcinków¹³¹
65. „Triduum Paschalne” – zapisy konferencji głoszonych w czasie Triduum Paschalnego¹³²
66. „Targ intencji” – zbiór comiesięcznych filmów z intencjami, gdzie obserwatorzy mogą w komentarzach pisać swoje intencje, w których będzie modlił się o. Szustak¹³³
67. „Jonasz z II b” – serial ewangelizatorski¹³⁴
68. „Wstawaki” – poranna seria z inspiracją oraz rozważaniem. Na dzień 24.04.2020 r. playlista liczy 484 odcinków¹³⁵
69. „Miriam” – komentarz do Litanii loretańskiej do Najświętszej Maryi Panny¹³⁶
70. „Do Galilei” – internetowe rekoлекcje, które rozpoczynają się w Niedzielę Miłosierdzia Bożego w 2020 r.¹³⁷
71. „Miłość w czasach zarazy” – transmisje live nagrywane w czasach pandemii¹³⁸
72. „Karaluchy pod poduchy” – transmisja live z pogadanką “na dobranoc”¹³⁹
73. „Książd gra w grę” – seria, w której o. Szustak gra w grę komputerową “Uncharted 4” i ją komentuje¹⁴⁰
74. „Majówka” – codzienne transmisje live z odmawianiem Litanii loretańskiej prowadzone przez o. Szustaka oraz o. Nowaka z rozważaniami¹⁴¹
75. „Droga Światła” – niedzielne transmisje live z rozważaniami Drogi Światła¹⁴²

¹³⁰ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrsM5sp7SwcBWdvBBLFL116> (dostęp: 7.05.2020).

¹³¹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrHZyAaXHTJf4d4yVXCGAqq> (dostęp: 7.05.2020).

¹³² https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpkj_ZcrT3FKMgIY8lGMf52 (dostęp: 7.05.2020).

¹³³ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQob_dk-seikZ5mERpPfQWoD (dostęp: 7.05.2020).

¹³⁴ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqxWLFbR5k7RDkp3ZGI9Ez7> (dostęp: 7.05.2020).

¹³⁵ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQoh_aECa8D9LxckF8w8VO1I (dostęp: 7.05.2020).

¹³⁶ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqh9LM876ODXeQVxXoV5WWC> (dostęp: 7.05.2020).

¹³⁷ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQpZmnrjsKuDb6u9rSp-HfXb> (dostęp: 7.05.2020).

¹³⁸ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqIvcqfidqsCoMP0M_PfQfF (dostęp: 7.05.2020).

¹³⁹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQopxO5E3B29G5yksUKxzV-X> (dostęp: 07.05.2020).

¹⁴⁰ https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrhIxj3hYp4UKMJ09_6uVir (dostęp: 7.05.2020).

¹⁴¹ <https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQrKqmhTzH-kBshzySJdojwo> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁴² https://www.youtube.com/playlist?list=PLVdrvbY9AVQqWGyQerDsJ5jaWNmvzfH_x (dostęp: 7.05.2020).

Liczba serii oraz filmów zamieszczanych na kanale „Langusta na palmie”, dowodzi różnorodności podjętych przez zakonnika tematów. Język, jakim posługuje się o. Adam w swoich materiałach, jest prosty, barwny. Używa wielu kolo-kwializmów i unika specjalistycznego słownictwa. Według niektórych, określany jest jako „luzacki”¹⁴³. Każdy filmik zaczyna się powitaniem „dzień dobry”, „dobry wieczór”, „szczęść Boże”, „witajcie”. W materiałach jest mnóstwo odwołań do pop-kultury, życia codziennego, podróży, literatury itp. Często można usłyszeć także anegdota oraz żarty. Treści mieszają się od rozrywkowych do poważnych i wyważonych odcinków z rozważaniami lub modlitwą.

Długość filmów zamieszczanych na kanale jest różna – trwają od kilku minut do godziny, np. filmy z serii „Dobranocka” trwają od 2,5 do 6 minut, natomiast filmy z „Niecodziennego” trwają nawet ponad pół godziny¹⁴⁴. Długość materiału zależy przede wszystkim od formatu/serii. Zdecydowanie dłuższe są zapisy konferencji np. „Pachnidła”, gdzie odcinki trwają od 40 minut do 1 godziny 25 minut. Publikowane filmy są w pełni profesjonalne. Vlogi nagrywane są dobrym sprzętem. Niektóre materiały są nagrywane w odpowiednim studio. Zastosowana jest atrakcyjna szata graficzna, a filmy wzbogacone są animacjami. Każdy z nich rozpoczyna się od krótkiej czołówki. Tytuły materiałów są zachęcające do kliknięcia, zastanawiające, a nawet zadziwiające np.: „Pokaże tatuaże i data końca świata”, „Uważaj, bo Bóg Cię ukaże”, „Jakie związki nie mają szans?”.

Większość filmów jest przetłumaczona na język angielski, natomiast materiały są również przetłumaczone na język włoski, ukraiński, hiszpański czy niemiecki. Tłumaczenie i napisy pod filmami są robione przez subskrybentów, których o. Szustak zachęca do tego w swoich materiałach. Zakonnik nawiązuje realny kontakt z odbiorcami w komentarzach, odpowiada na ich pytania i wiadomości w filmach, a także organizuje wspólne internetowe spotkania modlitewne czy transmisje live, które rozpoczął nagrywać w trakcie pandemii („Miłość w czasach zarazy”). Oferuje również modlitwę w intencjach widzów („Targ intencji”) i zachęca do wspólnego przeżywania różnych inicjatyw, które sam podejmuje, np. post Daniela. Większość serii ma swój dzień premiery. Filmy ukazują się regularnie w wyznaczonym wcześniej czasie, m.in. „CNN”, które jest publikowane w niedzielę, serial „Jonasz z II b” dodawany jest w środy, a codziennie możemy obejrzeć odcinek „Wstawaków”.

Portal katolicki dominikanie.pl – nazywany: „katolickim Netflixem”, został stworzony z inicjatywy dominikanów o. Adama Szustaka oraz o. Jacka Szymczaka. Premiera publikacji nowego dominikańskiego wideoportalu, odbyła się 6 stycznia 2019 r. Jak podkreśla o. J. Szymczak:

Chcemy zaoferować wartościowe treści tym, którym nie wystarcza to, co dostali kiedyś na katedrze i w dostępnej dla nich formacji dorosłych. W tym sensie jest to projekt skierowany raczej

¹⁴³ M. Krawczyńska, *Wędrowni kaznodzieja z Internetu. Na czym polega fenomen ojca Szustaka*, <https://wiadomosci.dziennik.pl/media/artykuly/558300,ojciec-adam-szustak-kaznodzieja-internetowy-kanal-pasnik.html> (dostęp: 19.04.2020).

¹⁴⁴ Patrz *Niecodzienny Vlog* odcinek 111 *In vitro, Czy jestem fałszywym prorokiem?* <https://www.youtube.com/watch?v=7a-2kzys1uo&list=PLVdrvbY9AVQrsM5sp7SwcBWdvBBLFL16&index=112> (dostęp: 19.04.2020).

na pogłębienie wiary niż na pierwotną ewangelizację. W ramach naszej działalności prowadzimy oczywiście szereg inicjatyw ewangelizacyjnych, poprzez które przyciągamy ludzi, którzy często są na obrzeżach wiary albo zupełnie poza Kościołem. Bardzo ważne jest jednak, by oni, gdy już wejdą do środka, nie byli zostawieni sami sobie, by znaleźli pokarm. Traktujemy to w pewien sposób jako formę katechumenatu dla dorosłych, coś, o czym Kościół od czasów Soboru nieustannie mówi, choć wciąż jeszcze brakuje mu odpowiednich form i rozwiązań¹⁴⁵.

Wynika z tego, że w przeciwieństwie do „Langusty na palmie”, będzie to miejsce, które ma wyróżnioną szczególną grupę odbiorców. Zamieszczane tam materiały są przeznaczone dla tych, którzy pragną czegoś więcej i co istotne, są świadomi swojej wiary.

Strona tworzona jest przez Dominikański Ośrodek Kaznodziejski w Łodzi, którego dyrektorem jest o. Szustak. „Nie będzie to jednak profil o. Adama. Nadal będzie prowadził swój własny kanał Langusta na palmie” – podkreśla współodpowiedzialny za projekt o. Szymczak¹⁴⁶. W tworzenie projektu zostali zaangażowani świeccy, który odpowiadają m.in. za sprawy organizacyjno-techniczne i przygotowują materiały do publikacji.

Na potrzeby portalu i ogólnej działalności dominikanów w mediach wybudowano studio, które mieści się na warszawskim Żoliborzu. Dominikanie mają swoje ekipy nagrywające w Poznaniu, Szczecinie, Krakowie, Trójmieście, Warszawie, Radoniach, Kielcach i Rzeszowie¹⁴⁷.

Jak wyjaśnia o. Szymczak, środki finansowe na powyższe inicjatyw pochodzą z dwóch źródeł:

Część pokrywa prowincja dominikanów, która ma specjalny budżet przeznaczony na utrzymanie strony. Część natomiast pozyskiwana jest przez fundację dedykowaną nowemu przedsięwzięciu. Fundusze pochodzą z datków widzów i sympatyków ojców dominikanów, a miejscem ich pozyskiwania jest serwis Patronite. Środki pozyskiwane są również w ramach koncertów ewangelizacyjnych organizowanych przez o. Adama w różnych miastach w Polsce oraz ze sprzedaży jego książek. – Wszystko dokładnie rozliczamy, co pewien czas publicznie raportujemy, co, ile kosztuje i na co idą pieniądze¹⁴⁸.

Wchodząc na stronę dominikanie.pl, można zrozumieć, dlaczego portal został nazwany „katolickim Netflixem”. Rozmieszczenie proponowanych filmów, zakładki i podział na gatunki oraz wyświetlające się zwiastuny na samej górze strony głównej, jest wzorowane na prawdziwym Netflixie. Podobnie jest z kolorami oraz estetyką. Pod wyświetlającym się zwiastunem proponowanego filmu zostały wyróżnione „taśmy”, z których można przejść od razu do danego filmu. Są to ostatnio opublikowane materiały skategoryzowane i podzielone na sekcje. W dużej mierze pokrywają się one z wyróżnionymi głównymi działami.

¹⁴⁵ Ekai.pl, *Nowy wideoportale dominikanów już od 6 stycznia*, <https://ekai.pl/nowy-wideoportale-dominikanow-juz-od-6-stycznia/> (dostęp: 26.04.2020).

¹⁴⁶ Tamże.

¹⁴⁷ P. Zieliński, *Dominikanin na palmie*, <https://www.press.pl/tresc/55826,dominikanin-na-palmie> (dostęp: 26.04.2020).

¹⁴⁸ Ekai.pl, *Nowy wideoportale dominikanów już od 6 stycznia*, <https://ekai.pl/nowy-wideoportale-dominikanow-juz-od-6-stycznia/> (dostęp: 26.04.2020).

1. Najnowsze – pojawiają się tam nowo publikowane materiały.
2. Komentarze do czytań – zamieszczone tam są odcinki cykli z rozważaniami.
3. Nabożeństwa online – zapisy transmisji na żywo z Mszy Świątych oraz nabożeństw w kościołach dominikańskich, między innymi Warszawa Służew, Freta, Lublin, Kraków, Poznań.
4. Biblia – pojawiają się tam proponowane odcinki różnych serii, których głównym tematem jest Biblia.
5. Maryjne – pojawiają się tam proponowane odcinki różnych serii, których głównym tematem jest Maryja.
6. Modlitwa – pojawiają się tam proponowane odcinki różnych serii, których głównym tematem jest modlitwa, są to też rozważania modlitewne.
7. Rekolekcje – znajdują się tam proponowane rekolekcje na dany czas.
8. Sztuka – proponowane odcinki serii traktujących o sztuce oraz nagrania pieśni religijnych.
9. Rodzinne – proponowane odcinki różnych serii o rodzinie, wychowaniu oraz relacjach.
10. Pozostałe serie – proponowane odcinki z pozostałych działów.
11. Langusta na palmie – proponowane odcinki z kanału o. Szustaka „Langusta na palmie”.
12. Autorzy – spis wszystkich twórców, którzy publikują na wideoportalu.

W zakładce „Działy” znajduje się 11 rubryk, które skupiają w sobie różne materiały i cykle. Dzięki temu łatwiej odnaleźć poszczególną serię oraz szybko dowiemy się, o jakich tematach możemy posłuchać.

1. Biblia – liczy w sobie 42 serie, tworzone przez różnych zakonników oraz świeckich. Jest to dział, w którym możemy znaleźć rozważania, komentarze do czytań i Ewangelii, naukę lektury Pisma Świętego czy analizy różnych części Biblii¹⁴⁹.
2. Teologia – znajduje się tam 3 sekcje – o Kościele, wyjaśniające podstawowe aspekty życia Katolika oraz teologiczne pytania i postacie¹⁵⁰.
3. Liturgia – składa się z 4 serii – o cudach, liturgii, wyjaśniającej na czym polega Komunia Święta duchowa oraz nauki wprowadzające w Triduum Paschalne¹⁵¹.
4. Maryjne – 7 serii, których tematem jest Maryja oraz związane z Jej osobą modlitwy i rozważania¹⁵².
5. Modlitwa – liczy w sobie 9 zbiorów poświęconych rozmyśleniom o modlitwie, rozważaniom, modlitwom oraz nabożeństwom¹⁵³.

¹⁴⁹ <https://dominikanie.pl/video/biblia/> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁵⁰ <https://dominikanie.pl/video/teologia/> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁵¹ <https://dominikanie.pl/video/liturgia/> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁵² <https://dominikanie.pl/video/maryjne/> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁵³ <https://dominikanie.pl/video/modlitwa/> (dostęp: 7.05.2020).

6. Dla dzieci – do tej pory powstały dwie serie poświęcone specjalnie dzieciom, wyjaśniające im w przystępny sposób katechizm oraz wiarę katolicką¹⁵⁴.
7. Rekolekcje – zapisy konferencji, rozważań rekolekcyjnych oraz internetowych rekolekcji wielkopostnych oraz adwentowych¹⁵⁵.
8. Rodzinne – 6 serii przeznaczonych dla różnych członków rodziny. Materiały tam mogą znaleźć dla siebie mamy, narzeczeni, bracia. Zamieszczane tam filmy traktują o rodzinie, wychowaniu, relacjach i życiu katolika w świecie. Co istotne – jest to jeden z nielicznych działów, który prowadzony jest jedynie przez świeckich (z wyjątkiem „Braci”, których prowadzą ojcowie Marcin Gomułka i Wojciech Gomułka OP)¹⁵⁶.
9. Sztuka – można tam znaleźć 11 playlist z muzyką uwielbieniową, liturgiczną oraz religijną¹⁵⁷.
10. Pozostałe serie – 15 cykli, których tematyka nie jest tak szczegółowo określona. Są to m.in. vlogi o. Tomasza Nowaka, lekcje WOS-u, pytania i odpowiedzi oraz różne konferencje i katechezy¹⁵⁸.
11. Langusta na palmie – publikowane są tu materiały o. Adama Szustaka, które zamieszczane są na jego kanale na YouTube¹⁵⁹.

W zakładce „Autorzy” umieszczono krótkie notatki wraz ze zdjęciami 45 osób, tworzących treści portalu dominikanie.pl. Obok informacji o osobie, zamieszczane są odnośniki do filmów i serii, które prowadzi na portalu. W zakładce „Zakon” zamieszczono informacje o parafiach, aktualności, blog oraz publikacje (np. na temat miesięcznika „W drodze”).

Aktywność dominikanów w Internecie oraz odbiór ich działalności przez internautów zbadano przez ankietę, która została udostępniona na grupach na Facebooku, które są powiązane z Zakonem Kaznodziejów oraz ich mediami, tj. Panda szuka Pandy, Pandy Szustaka oraz grupy duszpasterstw akademickich prowadzonych przez dominikanów. Ankieta została podzielona na 5 części:

1. Określenie grupy docelowej i ich znajomości działań dominikanów.
2. „Langusta na palmie”.
3. Dominikanie.pl
4. „Pandy Szustaka”.
5. Podsumowanie i ocena działań dominikanów.

W badaniu wzięło udział 459 respondentów.

¹⁵⁴ <https://dominikanie.pl/video/dla-dzieci/> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁵⁵ <https://dominikanie.pl/video/rekolekcje/> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁵⁶ <https://dominikanie.pl/video/rodzinne-2/> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁵⁷ <https://dominikanie.pl/video/sztuka/> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁵⁸ <https://dominikanie.pl/video/pozostale-serie/> (dostęp: 7.05.2020).

¹⁵⁹ <https://dominikanie.pl/video/langusta-na-palmie/> (dostęp: 7.05.2020).

Tabela 1. Grupa odbiorców dominikańskich inicjatyw medialnych

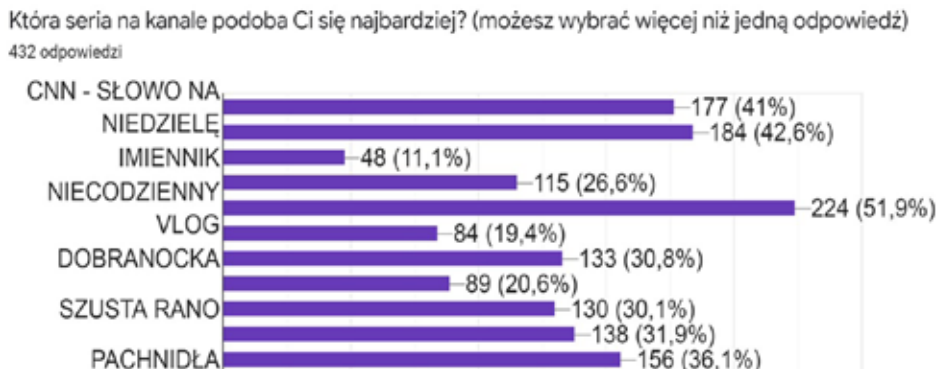
PŁEĆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kobieta – 80,4% 2. Mężczyzna – 19,6%
WIEK	<ol style="list-style-type: none"> 1. 16–19 lat – 17% 2. 20–25 lat – 42,3% 3. Powyżej 26 lat – 40,7%
MIEJSCE ZAMIESZKANIA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wieś – 21,1% 2. Miasto do 50 tys. – 16,3% 3. Miasto do 100 tys. – 8,5% 4. Miasto do 250 tys. – 15,5% 5. Miasto powyżej 250 tys. – 38,6%
STAN CYWILNY	<ol style="list-style-type: none"> 1. Panna/Kawaler – 73,4% 2. Mężatka/Żonaty – 22% 3. Rozwiedziona/Rozwiedziony – 2,4% 4. Wdowa/Wdowiec – 1,3% 5. Kleryk/Osoba konsekrowana/Osoba duchowna – 0,9%
WIARA	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jestem osobą wierzącą – 94,3% 2. Jestem osobą wierzącą, ale niepraktykującą – 3,3% 3. Jestem osobą poszukującą – 2% 4. Nie jestem osobą wierzącą – 0,4%

Źródło: Opracowanie własne.

Na pytanie „Czy znasz pojęcie «katointernet»?” 60,3% respondentów odpowiedziało twierdząco, 39,7% zaprzeczyła. Ich odpowiedzi związane są z prawidłową definicją pojęcia. W dużej mierze, zdania były podobne. Większość pisała, że kojarzy im się to pojęcie z przestrzenią zawierającą treści katolickie: „Ze stronami internetowymi poświęconymi duszpasterstwu, ewangelizacji, typu Langusta na palmie, stacja 7, Deon itp.”, „Z konferencjami i nagraniami z kazań na Facebooku, YouTube. Z transmisji na żywo z Mszy Świętych. Z fanpage’ami z memami katolickimi, z cytatai świętych itp.”, „Działalnością prowadzącą przez osoby głównie duchowne, mających na celu szerzenie się tego chrześcijaństwa w Internecie; rekolekcje, blogi, konferencje”. 90,6% ankietowanych odpowiedziało, że spotkała się już z internetowymi rekolekcjami, 9,4% odpowiedzieli, że nie. Na pytanie przez kogo były organizowane, w czołówce znaleźli się dominikanie, m.in. o. Adam Szustak OP oraz o. Tomasz Nowak OP, wspomniani zostali również jezuita, ks. Piotr Pawlukiewicz, br. Szymon Janowski OFMCap oraz arcybiskup Grzegorz Ryś. W pytaniu o skojarzenia z zakonem dominikańskim na pierwszym miejscu znalazła się odpowiedź „o. Adam Szustak, Langusta na palmie” – 94,5%, zaraz za nią 61,7% pytanych zaznaczyło odpowiedzi „duszpasterstwo” oraz „kaznodziejstwo”, a potem 56,8% zaznaczyła „działalność internetową”. Dodatkowo duża liczba osób w odpowiedzi „inne” dopisywała serie i tytuły konferencji o. Szustaka, klasztory w większych miastach oraz prostotę. W pytaniu otwartym „Jaki dominikanin najbardziej jest Ci znany ze swojej działalności internetowej?” wszyscy napisali, że jest nim o. Adam Szustak OP, pojawiał się również o. Tomasz Nowak OP, o. Wojciech

Jędrzejewski OP, o. Roman Bielecki OP oraz o. Tomasz Zamorski OP. 98,5% osób potwierdziło, że zna kanał „Langusta na palmie”. Osób, które zaznaczyły, że obserwują kanał jest 78,9%, ci, którzy nie subskrybują, ale oglądają filmy to 16,4% pytanym, 4,7% osób odpowiedziało, że nie ogląda i nie subskrybuje kanału na YouTube. Ponad rok obserwuje ten kanał 69,6% osób, ponad miesiąc obserwuje 10,5% pytanym – 19% nie obserwuje wcale.

Wykres 1. Najbardziej lubiane serie na kanale „Langusta na palmie”

Źródło. Opracowanie własne.

Wykres 2: Częstotliwość oglądania materiałów na kanale „Langusta na palmie”.

Źródło. Opracowanie własne.

92% respondentów potwierdziła, że podobają im się treści zamieszczane na kanale o. Szustaka, a 6,4% nie zastanawiało się nad tym, 1,6% osób zaznaczyło odpowiedź przeczącą. Średnia ocena działań o. Szustaka w skali od 1 do 5 wyniosła 4,5. W pytaniu, czy respondent jest zaangażowanym widzom (to znaczy, czy należy do grup na Facebooku, czy lajkuje i komentuje zamieszczane materiały lub jest Patronem¹⁶⁰) 12,4% odpowiedziało „zdecydowanie tak”, 40,4% „chyba tak”,

¹⁶⁰ Patron – osoba wspierająca finansowo aktywności internetowych twórców poprzez stronę

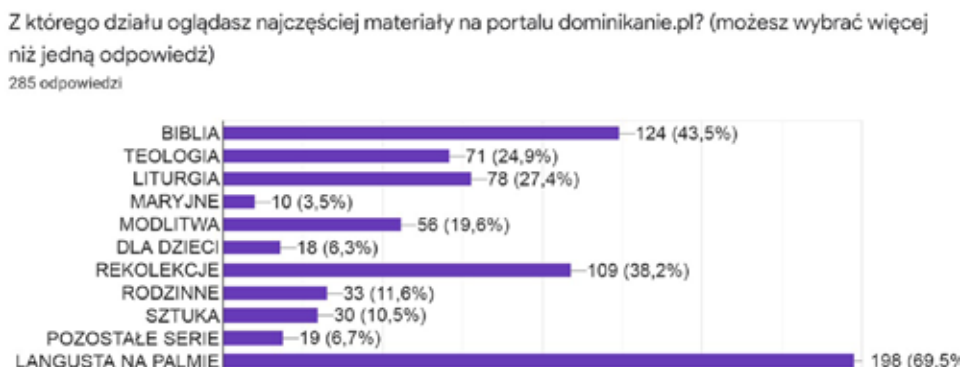
33,1% „chyba nie”, a 14% „zdecydowanie nie”. W pytaniu otwartym o to, z czym kojarzy się pojęcie „katolicki Netflix” część osób odpowiedziało, że z portalem dominikanie.pl, jednak pojawiały się również odpowiedzi, że kojarzy im się „Serwer z treściami wiary katolickiej filmy podcasty wszystko w jednym miejscu”, „Zbiór seriali, filmów i treści z przesłaniem katolickim”. 74,8% pytanych odpowiedziało, że zna portal dominikanie.pl, 25,2% nie zna.

Wykres 3. Częstotliwość oglądania materiałów na portalu dominikanie.pl

Źródło. Opracowanie własne.

Wykres 4: Popularność serii na portalu dominikanie.pl

Źródło. Opracowanie własne.

patronite.pl. Konto Langusty powstało w 2017 r. i znajduje się w czołówce rankingów – 2 miejsce za liczbę Patronów oraz 3 miejsce za miesięczne wsparcie. Dzięki temu, dominikanie otrzymują miesięcznie ponad 60 tys. zł. Za każdą wpłatę o. Szustak oferuje modlitwę. <https://patronite.pl/langustana-palmie> (dostęp: 7.05.2020).

Ci, którym podobają się treści zamieszczane na dominikańskim portalu, to 73,8% pytanym, 24,9% nie zastanawiało się nad tym, natomiast 1,3% osobom nie podobają się zamieszczane materiały. Średnia ocena portalu dominikanie.pl to ok. 4,3. Więcej pytanym zaznaczyło, że częściej wybiera „Langustę” – 85,9%, natomiast dominikanie.pl – 10,6%. W czwartej części ankiety autor zadaje pytania na temat znajomości i przynależności respondentów do grup zrzeszających fanów o. Szustaka oraz kanału „Langusta na palmie”. Na pytanie – czy słyszeli o społeczności „Pandy Szustaka” zdecydowana większość, bo aż 96,5% odpowiedziało twierdząco. Dodatkowo 85,8% z nich zaznaczyło, że należy do takich grup. Średnia ocena działań dominikanów w Internecie w skali od 1 do 5 wyniosła 4,6. Zdecydowana większość – 96,5% pytanym, odpowiedziało, że takie działania są potrzebne, 2,9% zaznaczyło odpowiedź „nie wiem”, a 0,7% odpowiedziało przecząco.

Powodów, dla których respondenci oglądają materiały zamieszczane na kontach dominikańskich jest wiele. Można podzielić je na trzy grupy:

1. Rozwijają wiarę i edukują:

- „Jest to dla mnie forma rozwijania się w wierze. Ma przystępną formę i może stanowić punkt do dalszych rozmyślań czy refleksji”.
- „Dla osobistej formacji, wiedzy z zakresu wiary, dla pokrzepienia ducha”.
- „Dla własnego rozwoju duchowego, aby lepiej zrozumieć Pismo Święte (dla komentarzy do Słowa Bożego), aby się po prostu pomodlić/pomedytować, aby się zmobilizować do modlitwy (Pompejanka) – to takie najbardziej trafne + Vlogi o. Szustaka, żeby sprawdzić, gdzie go tym razem wywiało w świat”.

2. Lubią charyzmę i postać o. Szustaka:

- „bo Szustak stał się moim ojcem duchowym”.
- „Bo znam Szustaka z czasów studenckich i cenię Go jako kaznodzieję”.
- „Chętnie słucham opinii Ojca Adama na różne tematy nawet gdy pogłęboko czasem się mijamy”.

3. Dobra jakość zamieszczanych materiałów:

- „Materiały te są ubogacające, ale też dobrze zrobione, ciesząc oko widza”.
- „Są pięknie nakręcone, przepiękna grafika i treść. Ojcowie potrafią przybliżyć do Pana Boga i przywrócić wiarę w ludzi”.
- „Są rzetelnie zrealizowane zarówno pod względem treści jak i wizualnie. Zawierają w sobie interesującą mnie tematykę”.

3. WNIOSKI I ICH INTERPRETACJA

Biorąc pod uwagę przeprowadzoną analizę strony i kanału na YouTube „Langusta na palmie” oraz wideoportalu dominikanie.pl, a także ankietę przeprowadzoną na osobach znających działania dominikanów, nasuwa się wiele wniosków.

Z ankiety wynika, że częściej materiały dominikanów są oglądane przez kobiety, osoby zamieszkujące miasta powyżej 250 tys. mieszkańców oraz wsie, w wie-

ku powyżej dwudziestego roku życia, którzy w dużej mierze są singlami lub żyją w małżeństwie. Wśród nich przeważają osoby wierzące, natomiast istnieje mały procent osób, które poszukują i nie wierzą w Boga. To świadczy o tym, że materiały publikowane m.in. przez o. Szustaka są odpowiednie nie tylko dla katolików, ale i otwierają się na wszystkich ludzi. Mamy więc potwierdzenie realizacji ich misji „Głosić wszystkim, wszędzie i na wszystkie sposoby”. W większości ludzie subskrybują kanał o. Szustaka, a nawet są z nim związani od dłuższego czasu (ponad rok). To pokazuje, jak dobrze kaznodzieja potrafi nawiązać relację ze swoimi obserwatorami i zatrzymać ich na dłużej – ponad połowa respondentów odpowiedziała, że na bieżąco ogląda zamieszczane materiały lub raz w tygodniu. Dlatego to właśnie „Niecodzienny Vlog” i „Wstawaki” są najbardziej lubianymi cyklami na kanale. Dominikanin porusza na „Languście” wiele kontrowersyjnych problemów, ale i takich, które cały czas cieszą się zainteresowaniem, czyli relacje damsko-męskie.

Jacek Kotarbiński, ekspert z branży marketingowej, ocenia:

o. Szustak stworzył produkt niemal idealny. – Jest sprawnym opowiadaczem, kamera go lubi i jest autentyczny w tym, co robi, a to jest w cenie. Jego fenomen to głównie zasługa charyzmy i lekkiego, popularnego języka. To taka lekcja religii z charyzmatycznym kaznodzieją. Ten przypadek potwierdza regułę, że osobowość ma większe znaczenie niż wartość treści – analizuje Kotarbiński¹⁶¹.

W porównaniu do kanału na YouTube Szustaka, „katolicki Netflix” nie cieszy się tak dużą popularnością. Ludzie częściej wybierają „Langustę” niż dominikanie.pl. Czy to dlatego, że nie jest to kanał o. Adama Szustaka, a może dlatego, że o. Adam stał się „katolickim celebrytą”? Biorąc pod uwagę resztę odpowiedzi napisanych w ankiecie, to ze względu na niego ludzie oglądają filmy oraz materiały na dominikanie.pl¹⁶². Mimo zapewnień, że wideoportal nie będzie kolejnym kanałem o. Szustaka, to jednak jego materiały (a ściślej reposty z YouTube) są najczęściej oglądane na dominikanach.pl. Innym powodem może być fakt, że portal dominikański został stworzony dla „bardziej wymagających”, którzy są świadomi swojej wiary i pragną ją pogłębiać. Widzem o. Szustaka może być każdy, ale już niekoniecznie każdemu przypadną takie treści, jakie pojawiają się na wideoportalu. Zaletą portalu jest współtworzenie go ze świeckimi. Serie małżeńskie i narzeczeńskie prowadzą małżeństwa, słowo do mam o macierzyństwie mówi mama, a o dzieciach i rodzicielstwie rodzice. To budowanie autentycznego przekazu i zatrudnianie „specjalistów” do opowiadania o problemie.

Analizując działalność samego o. Szustaka na jego kanale, można dostrzec pewien schemat działania. Zarówno w okresie Wielkiego Postu, jak i w Adwencie publikowane są internetowe rekolekcje. Przeglądając się jednak cyklem, jakie zamieszczane są na „Languście”, widoczna jest pewna prawidłowość, że kiedy jedna seria się kończy, pojawia się na jej miejsce taka sama, jedynie ze zmienionym tytułem. W każdym czasie tworzenia kanału, znajdowały się tam: serie poranne – #jeszcze5minutek”, „Pszczola”, „SzustaRano”, „Wstawaki” oraz serie wieczor-

¹⁶¹ P. Zieliński, *Dominikanin na palmie*, <https://www.press.pl/tresc/55826,dominikanin-na-palmie> (dostęp: 29.04.2020).

¹⁶² Patrz Wykres 4: Popularność serii na portalu dominikanie.pl

ne – „do UCHA”, „Pytanie do poduszki”, „Szeptaki”, „Dobranocka”, „Karałuchy pod poduchy”. Z każdym „nowym” pomysłem przybywało jednak więcej obserwatorów oraz wyświetleń. Wiele materiałów zamieszczanych na „Languście” niektórych może przytłaczać, innych cieszy – bo przecież, każdy może znaleźć idealny format dla siebie i swoich potrzeb. Jedni bardziej potrzebują porannej dawki inspiracji i dobrego słowa, inni zdecydowanie wybierają rozważanie Słowa Bożego i komentarze do Ewangelii. W archiwum można znaleźć długie konferencje oraz krótkie, kilkuminutowe filmy. Jednak to, co jest ogromnym plusem kanału, jest regularność zamieszczanych treści. Co prawda nie wszystkie serie mają swój dzień publikacji – niektóre np. „Imiennik” są publikowane spontanicznie, ale to również wzbudza w widzach pozytywne oczekiwanie na lubiany filmik, jednak z góry wiadomo, co kiedy się pojawi. Warto przypomnieć sobie sytuację, kiedy o. Szustak udał się na pielgrzymkę do Ziemi Świętej, nie nagrywał na bieżąco, ale zadbał wcześniej o ciągłość na kanale i nagrał konferencje „na zaś”. To ogromna zaleta prowadzenia takiego kanału. Taki zabieg zatrzymuje odbiorców na kanale i wciąż zapewnia im wartościowe treści.

W przypadku „Langusty na palmie”, dominikanie.pl oraz całokształtu – działalność dominikanów w Sieci jest bardzo pozytywnie oceniana, zawsze ponad 4 w skali od 1 do 5. Nie tylko wartościowe treści są powodem tak dobrych opinii, ale ich jakość oraz różnorodna forma. Nie jest nudno, filmy są zmontowane dynamicznie, a treści przekazywane w przystępny sposób, który ma wielu swoich zwolenników. Bardzo często respondenci podkreślali, że język, jakiego używa o. Szustak, jest prosty, zrozumiały i w tym wszystkim potrafi zainteresować. Piotr Żyłka, do grudnia 2020 r. redaktor naczelny katolickiego portalu Deon.pl, określił, że działania dominikanów „to przykład kolejnego etapu świadomego wejścia środowisk kościelnych w to, by zaistnieć w Internecie. Są oczywiście mniejsze i większe projekty wideo, ale ojciec Adam Szustak ma taką skalę i taką popularność, że może pokusić się o bycie team liderem projektu, który wniesie zupełnie nową jakość. Adam swoje treści pakuje w bardzo atrakcyjną formę, trafia do takich środowisk wielkomiędznych, celebryckich i artystycznych, do których Kościołowi bardzo trudno wejść”¹⁶³.

To, co należy podkreślić, to tworzenie się społeczeństwa wokół działalności dominikanów – nie tylko duszpasterstwa czy wspólnoty, ale i też w Sieci. Ludzie nie tylko komunikują się w komentarzach pod filmami. Zostały również stworzone grupy na Facebooku „Pandy Szustaka”, „Panda szuka Pandy” i wiele innych, które zrzeszają fanów i obserwatorów o. Szustaka. Są to grupy, gdzie można poprosić o modlitwę w swojej intencji, zadać nurtujące pytania, podzielić się świadectwem, czy nawet znaleźć drugą połówkę. Widzowie sami angażują się w rozwijanie kanału nie tylko odpowiedziami na zamieszczone materiały, ale i dodają napisy w tłumaczeniach, co jest istotnym aspektem. Dzięki temu, treści zamieszczane przez dominikanina są dostępne nie tylko dla Polaków, ale i innych narodowości.

Weryfikacja hipotez badawczych prowadzi do kilku ważnych konstatacji.

Biorąc pod uwagę przeprowadzone badania – analizę zawartości kanału „Langu-

¹⁶³ P. Zieliński, *Dominikanin na palmie*, <https://www.press.pl/tresc/55826,dominikanin-na-palmie> (dostęp: 29.04.2020).

sta na palmie”, wideoportalu dominikanie.pl oraz wyniki ankiety badającej odbiór i jakość aktywności dominikanów w Sieci, można potwierdzić fakt, że istnieje zjawisko fenomenu tego zakonu. Ogromna liczba osób pochlebnie wypowiadających się, nie tylko w przeprowadzonych badaniach, ale i w komentarzach pod filmami, zamieszczanymi przez zakonników, liczba wyświetleń filmów i subskrypcji kanału – świadczy o ich niezwykłej popularności. Zyskali ją nie tylko wśród osób wierzących, ale i tych, którzy poszukują. Kanał „Langusta na palmie”, który można powiedzieć, jest wizytówką dominikanów w Internecie jest w zdecydowanej większości łączony z pojęciem „katointernet”, a portal dominikanie.pl są porównywani do jednej z najbardziej znanych platform VOD (Video On Demand, wideo na żądanie) na świecie.

Poniżej wyróżniono elementy, które w opinii autora składają się na sukces i popularność internetowej działalności dominikanów:

1. Jakość publikowanych materiałów – zdecydowanie patrząc na materiały zamieszczane na kanale o. Szustaka, jak i portalu dominikanie.pl – można stwierdzić, że są nakręcone profesjonalnym sprzętem i obrobione na najwyższym poziomie. Filmy są estetyczne, wszystkie serie są spójne graficznie i atrakcyjne wizualnie. Zdecydowanie odbiega to od „katolickiego kiczu”, którym określane są niektóre działania ewangelizatorskie.
2. Profesjonalizm i autentyczność – zaangażowanie świeckich w organizację oraz tworzenie, dodaje autentyczności, ale i profesjonalizmu. Tematy, które poruszają, np. na portalu dominikanie.pl są przypisane do ich profesji – mówią o tym, na czym się znają, są ekspertami. Mimo iż jest dużo serii, są one publikowane regularnie. Wszystko jest cykliczne i zorganizowane. Nie zamykają się w swoim działaniu – potrafią dostosować się do danej sytuacji, przykładem są regularne transmisje live z Mszy Świętych oraz internetowe spotkania na żywo w trakcie pandemii. Są w ciągłym kontakcie z odbiorcami i cały czas udowodniają, że tworzą dla nich, nie tylko dla siebie.
3. Forma – prostota i przystępność, tak określany jest sposób przekazywanych przez nich treści. „Luzacki” język ma zwolenników i przeciwników, jednak zdecydowana większość docenia styl dominikanów. Tematy, które podejmują dominikanie, to nie tylko omawianie prawd wiary, ale i odwoływanie się do bieżących wydarzeń oraz problemów społecznych. Każdy może znaleźć coś dla siebie – filmy, słuchowiska, teksty. Każda z form jest realizowana na najwyższym poziomie.
4. Tworzenie się społeczności – udało się im zawiązać wspólnoty nie tylko przy kościele, ale i w Internecie. Powstanie grup, takich jak np. „Pandy Szustaka”, świadczy o zaangażowaniu odbiorców, potrzebie poznawania się. To konkretny dowód na to, że ich działania przynoszą rezultaty.
5. Osoba o. Adama Szustaka – to właśnie ten kaznodzieja jest najpopularniejszym zakonnikiem w Internecie. To jego materiały są najbardziej lubiane i najczęściej oglądane. W przeprowadzonej ankiecie został doceniony najbardziej za charyzmę, prostotę i nieszablonowość.

Przeprowadzone badania i analiza potwierdzają słuszność twierdzenia, że o. Adam Szustak odpowiada za internetowy sukces swojego zakonu. Zdecydowanie jest on twarzą dominikanów i to właśnie od niego wszystko się zaczęło. Kanał, który prowadzi, wysunął się na prowadzenie i nie ma żadnej konkurencji w polskim „katointernecie”. Respondenci zdecydowanie częściej wybierają kanał prowadzony na YouTube „Langusta na palmie” niż dominikanie.pl. A jeśli już oglądają materiały na „katolickim Netflixie”, najczęściej włączają „Langustę na palmie”.

Mimo iż wielu jego współbraci podjęło się aktywnego działania w mediach i Internecie (np. o. Jacek Salij OP, o. Tomasz Nowak OP), to o o. Adamie Szustaku właśnie piszą i mówią media. Wśród nich wszystkich wyróżnia się nie tylko lekkością mówienia, charyzmą, ale i poczuciem humoru oraz tym, że nie boi się poruszać kontrowersyjnych tematów. Szustak pociąga za sobą tłumy. Stał się mentorem, ojcem duchownym nawet autorytetem. Wielu się utożsamia z nim i liczy z jego zdaniem.

BIBLIOGRAFIA

- Bedouelle G., OP, *Dominik, czyli łaska Słowa*, Poznań 2011.
- Berelson B., *Content Analysis in Communication Research*, Glencoe 1952.
- bł. Jordan z Saksonii, *Księżeczka o początkach Zakonu Kaznodziejów*, Warszawa 2008.
- Gienza B., SDS, *Internet w Kościele, Kościół w Internecie: refleksje teologiczno-pastoralne*, Ethos 2005, nr 69–70, 407.
- Hinnebusch W.A., OP, *Dominikanie – krótki zarys dziejów*, w: *Dominikanie. Szkice z dziejów zakonu*, red. M.A. Babraj, Poznań 1986.
- Kloch J., *Zastosowanie najnowszych technologii Web 2.0*, w: *Media w Kościele i Kościół w mediach. Edukacja medialna, dziennikarska i w zakresie public relations oraz zastosowania Web 2.0 w Kościele w Polsce*, red. M. Przybysz, J. Kloch, Katowice 2012.
- Marcyński K., SAC, *Komunikacja religijna i media*, Kraków 2016.
- Ochotny P., *Źródła i przepowiadanie słowa Bożego*, *Warszawskie Studia Pastoralne*, nr 4 (33), 2016.
- Parzyszek Cz., *Treść pojęcia «nowa ewangelizacja» według Jana Pawła II*, *Kultura – Media – Teologia*, Warszawa 2010, nr 2, 135–151.
- Pisarek W., *Analiza zawartości prasy*, Warszawa 1983.
- Przysucha P., *Ewangelizacja w cyberprzestrzeni w nauczaniu papieża Jana Pawła II, Benedykta XVI i Franciszka*, *Studia Sandomierskie* 24, 2017.
- Salij J., OP, *Duchowość dominikańska*, w: *Dominikanie. Szkice z dziejów zakonu*, red. M.A. Babraj, Poznań 1986.
- Siwek G., CSsR, *Teologia pastoralna*, t. 2, *Teologia pastoralna szczegółowa*, Lublin 2002.
- Weron E., *Apostolstwo katolickie*, Poznań 1987.
- Zuberbier A., *Słownik teologiczny*, t. 1, Katowice 1985.

DOMINICANS ON THE WEB THE PHENOMENON OF INTERNET PREACHING

Summary

The main purpose of the article was to investigate the Internet activities of the Dominican Order and to determine what contributes to their media success. The content analysis method and the Internet

survey method were used in the undertaken research. The publication presents the history of the religious congregation, paying attention to the charism. The first part of the work presents the definitions and issues related to preaching and new evangelization as well as the possibility of using the Web in relation to preaching. The second part of the article contains an analysis of the activities of Dominicans on the Internet based on the YouTube channel of Father Adam Szustak „Langusta na palmie” and the videoportal dominikanie.pl, which is enriched with the results of the survey. The third part of the work consists of conclusions and verification of the research hypotheses put forward by the author.

Key words: Adam Szustak, Dominicans, evangelism, internet preaching, religious communication

Nota o Autorce

Malwina RYSAK – studentka I roku Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej II stopnia na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W czerwcu 2020 r. ukończyła studia licencjackie na kierunku Dziennikarstwo i Komunikacja Społeczna na UKSW. Od 2018 r. zdobywa doświadczenie w branży marketingowej oraz PR. Zainteresowania badawcze – wizerunek medialny, nowe media, reklama i psychologia mediów.

Kontakt e-mail: malwinarysak@gmail.com